

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра історії України і туризму

Кваліфікаційна робота бакалавра
на тему:
«Туристично-рекреаційні ресурси держави Ізраїль»

Допущено до захисту
« ___ » травня 2020 року

студента групи Т 01в-16
факультету перекладознавства
освітньо-професійної програми
Туристичне обслуговування
за спеціальністю 242 Туризм
Будніцького Богдана Ігоровича

Завідувач кафедри
Історії України і туризму
Васильчук Володимир
Миколайович

Науковий керівник:
кандидат історичних наук
Зінченко Віктор Анатолійович

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ПРИРОДНО-ГЕОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІЗРАЇЛЮ	
1.1. Загальні відомості про країну	6
1.2. Основні курорти	11
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ТУРИСТСЬКО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ІЗРАЇЛЮ	
2.1. Рекреаційні ресурси	22
2.2. Потенціал країни	31
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ІЗРАЇЛЮ	
3.1. Основні види туризму.....	42
3.2.Сучасний стан туризму і перспективи розвитку.....	53
ВИСНОВКИ.....	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	61

Вступ

Постановка проблеми. У багатьох державах світу туризм розвивається як система, яка надає всі можливості для ознайомлення з історією, культурою, звичаями, духовними і релігійними цінностями даної країни і її народу, і приносить прибуток в скарбницю. Окрім значної статті доходу туризм є ще й один із потужних чинників посилення престижу країни, зростання її значення в очах світової спільноти. Туризм – не тільки найбільший, але і один з найбільш динамічно розвинених секторів світової економіки. За швидкі темпи росту він визнаний економічним феноменом сторіччя. Потенційний динамізм розвитку туризму обумовлений низкою об'єктивних факторів, оскільки він:

- важлива сфера тяжіння робочої сили, фактор забезпечення зайнятості населення;
- потужний стимул розвитку таких галузей економіки, як транспорт, зв'язок, торгівля, будівництво, сільське господарство, виробництво сувенірної та супутньої продукції;
- умова для розвитку соціальної та виробничої інфраструктури;
- можливий засіб збільшення валютних надходжень в регіон;
- фактор розвитку національних і народних промислів, самобутньої культури корінних народів;
- умова розвитку міжнародних контактів та обміну культур.

Актуальність теми. В останні десятиліття туризм і рекреація вийшли на позиції однієї з провідних галузей світового господарства і стали важливою частиною національної економіки та джерелом добробуту самих різних країн світу. Нові тенденції розвитку економіки країни диктують інше ставлення до формування регіонального туристсько-рекреаційного продукту. У цих умовах з'явилася цілком очевидна необхідність у виконанні спеціального рекреаційного дослідження території Ізраїлю.

Об'єктом дослідження служить Держава Ізраїль, яка досягнула певних успіхів: в туризмі, економіці, реалізації програми структурних реформ і подібні за цілою низкою показників, найважливішими з яких є темпи приросту ВВП і його структура, частка зайнятих в туризмі, рівень доходу на душу населення, індикатори народжуваності, смертності, середньої тривалості життя.

Предметом дослідження є аналіз туристично-рекреаційних ресурсів Ізраїлю.

Метою дослідження є вивчення туристсько-рекреаційного потенціалу та особливостей розвитку туризму Ізраїлю.

Завдання дослідження:

- дати географічну характеристику Ізраїлю, її природними і кліматичними умовами;
- розглянути туристський потенціал Ізраїлю, виділити найбільш перспективні напрямки розвитку міжнародного туризму в країні;
- зробити аналіз туристсько-рекреаційних ресурсів країни;
- на підставі вивчення нормативно-правових актів Ізраїлю охарактеризувати туристські формальності, пов'язані з відвідуванням цієї держави туристами;
- розглянути сучасні тенденції розвитку туристичного бізнесу в Ізраїлі;
- охарактеризувати стан туризму Ізраїлю, виділити його особливості і перспективи розвитку;
- визначити основні види туризму країни;

Методи і прийоми дослідження. Методологічною основою дослідження є діалектичний метод. В ході дослідження використовувалися загально- і приватно-наукові, а також спеціальні методи пізнання. Спільними з'явилися методи аналізу і синтезу, індукції і дедукції, прогнозування, спостереження і порівняння. Як приватно-наукового методу виступив конкретно-соціологічний.

До спеціальних методів, що використовувалися в роботі, слід віднести метод прогнозування соціальних явищ.

Дані методи дозволили найбільш послідовно і повно розглянути різні аспекти використання туристичних ресурсів (у тому числі й альтернативних) для підвищення конкурентоспроможності пропонованого на ринку турпродукту такої неоднозначної держави як Ізраїль.

Практичне значення роботи: одержані результати можуть бути використані в практичній діяльності при створенні туристичних пакетів, маршрутів та пропозицій, інвестиційних проектів. Крім того, робота може бути використана як довідкове і методичне джерело для студентів-туризмознавців, аспірантів та викладачів.

Структура кваліфікаційної роботи бакалавра зумовлена її метою та завданням. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Кваліфікаційну роботу бакалавра викладено на 65 аркуші (з них 60 сторінок основного тексту) комп'ютерного набору.

РОЗДІЛ 1. ПРИРОДНО-ГЕОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІЗРАЇЛЮ

1.1. Загальні відомості про країну

Ізраїль – невелика, вузька напівзасушлива країна на південно-східному узбережжі Середземного моря. Країна увійшла в історію близько 35 століть тому, коли єврейський народ покинув свій кочовий спосіб життя, оселився тут і став нацією.

Ізраїль – це земля і народ. Історія єврейського народу та його коріння в країні Ізраїль налічує близько 35 століть. На цій землі сформувалася його культурна, національна та релігійна ідентичність; тут його фізична присутність зберігалася неперервною протягом століть, навіть після того, як більшість були вимушені покинути країну. Зі створенням Держави Ізраїль у 1948 р. Єврейська незалежність, яка була втрачена 2000 років тому, була відновлена.

Розташування

Ізраїль розташований на Близькому Сході, уздовж східної берегової лінії Середземного моря, межує з Ліваном, Сирією, Йорданією та Єгиптом. Він лежить на стику трьох континентів: Європи, Азії та Африки.

Географія

Довга і вузька за формою країна має довжину близько 290 миль (470 км.) і шириною 85 миль (135 км.) в найширшій точці.

Незважаючи на невеликі розміри, Ізраїль охоплює різноманітні топографічні особливості цілого континенту, починаючи від лісистого високогір'я та родючих зелених долин до гірських пустель, від прибережної рівнини до напівтропічної долини Йорданії та Мертвого моря, найнижчої точки на землі. Приблизно половина сухопутної території країни напівзасушлива.

Клімат

Клімат Ізраїлю характеризується великою кількістю сонячного світла, сезоном дощів з листопада по квітень. Загальна кількість річних опадів становить від 20-30 дюймів (50-70 см.) на півночі приблизно та до 2,5 см. на крайньому півдні. Регіональні кліматичні умови значно відрізняються: жарке літо і волога зима на прибережній рівнині; сухе, тепле літо і помірно холодні зими, з дощем та періодичним легким снігом, у районах пагорбів; жарке, сухе літо і приємні зими в долині Йордану; і напівзасушливі умови, з теплими спекотними днями та прохолодними ночами на півдні.

Флора і фауна

Багате розмаїття рослинного і тваринного життя Ізраїлю відображає його географічне положення, а також різноманітну топографію і клімат. У його межах мешкає понад 500 видів птахів, близько 200 видів ссавців і рептилій, а також 2600 видів рослин (150 з яких є ендеміками Ізраїлю). Більше 150 природних заповідників і 65 національних парків, що охоплюють майже 400 квадратних миль (майже 1000 кв.км.) були створені по всій країні.[23]

Вода

Нестача води в регіоні породила інтенсивні зусилля з максимального використання наявних запасів і пошуку нових ресурсів. У 1960-х роках Прісноводні джерела Ізраїлю були об'єднані в єдину мережу, головна артерія якої, Національний водовоз, доставляє воду з півночі і центру на напівзасушливий південь. Поточні проекти з використання нових джерел включають рециркуляцію стічних вод і опріснення морської води.

Населення

Ізраїль-це країна іммігрантів. З моменту свого заснування в 1948 році населення Ізраїлю зросло майже в десять разів. Його 7,8 мільйона жителів являють собою мозаїку людей з різним етнічним походженням, способом

життя, релігіями, культурами і традиціями. Сьогодні євреї складають близько 75,4% населення країни, в той час як неєврейські громадяни країни, в основному араби, складають близько 24,6%.

Спосіб життя

Близько 90% жителів Ізраїлю живуть приблизно в 200 міських центрах, деякі з яких розташовані на стародавніх історичних об'єктах. Близько 5% складають члени унікальних сільських кооперативних поселень – кібуца і мошава.

Основні міста

Єрусалим, столиця Ізраїлю (населення 788 100 чоловік), стояв у центрі національного і духовного життя єврейського народу з тих пір, як цар Давид зробив його столицею свого царства близько 3000 років тому. Сьогодні це процвітаючий, енергійний мегаполіс, резиденція уряду і найбільше місто Ізраїлю

Тель-Авів-Яффо (населення 404 300 чоловік), який був заснований в 1909 році як перше єврейське місто сучасності, сьогодні є центром промислового, торговельного, фінансового та культурного життя країни.

Хайфа (населення 268 200 чоловік), відомий прибережне місто з давніх часів, є великим середземноморським портом і промисловим і торговим центром Північного Ізраїлю.

Беер-Шева (населення 195 400 чоловік), названий в Біблії табором патріархів, сьогодні є найбільшим міським центром на півдні країни. Вона надає адміністративні, економічні, медичні, освітні та культурні послуги для всього Південного регіону.[12]

Система правління

Ізраїль – це парламентська демократія із законодавчою, виконавчою та судовою гілками влади. Главою держави є президент, обов'язки якого носять в

основному церемоніальний і формальний характер; ця посада символізує єдність і суверенітет держави. Кнесет, законодавча влада Ізраїлю, являє собою однопалатний парламент у складі 120 членів, який діє на пленарних засіданнях і через 12 постійних комітетів. Його члени обираються кожні чотири роки на загальних загальнонаціональних виборах. На уряд (Кабінет Міністрів) покладено управління внутрішніми і зовнішніми справами. Він очолюється прем'єр-міністром і несе колективну відповідальність перед Кнесетом

Освіта та наука

Відвідування школи є обов'язковим з п'яти років і безкоштовним до 18 років. Майже всі трьох- і чотирирічні діти відвідують якусь дошкільну програму.

Вищі навчальні заклади Ізраїлю включають університети, що пропонують широкий спектр наукових і гуманітарних дисциплін, а також науково-дослідні інститути зі світовим ім'ям, коледжі, що пропонують академічні курси і професійні школи. Високий рівень наукових досліджень і розробок в країні, а також застосування НДДКР компенсують брак природних ресурсів в країні.

Здоров'я

Національний закон про медичне страхування, який набрав чинності з січня 1995 року, передбачає стандартизовану корзину медичних послуг, включаючи госпіталізацію, для всіх жителів Ізраїлю. Всі медичні послуги як і раніше надаються чотирма медичними організаціями країни.

Очікувана тривалість життя становить 83,4 років для жінок і 79,7 року для чоловіків; коефіцієнт дитячої смертності становить 4,0 на 1000 живо народжень. Співвідношення числа лікарів до чисельності населення і чисельності фахівців вигідно відрізняється від такого в більшості розвинених країн.

Соціальне забезпечення

Система соціального обслуговування заснована на законодавстві, яке передбачає захист трудящих і широкий спектр національних і обцинних послуг, включаючи догляд за літніми людьми, допомога садиноким батькам, програми для дітей та молоді, агентства з усиновлення, а також профілактику і лікування алкоголізму і наркоманії.

Національний інститут страхування надає всім постійним жителям (у тому числі негромадянам) широкий спектр пільг, включаючи страхування по безробіттю, пенсії по старості, допомоги з нагоди втрати годувальника, допомоги по вагітності та пологах, допомоги на дітей, допомоги на підтримку доходів і багато іншого.[33]

Промисловість

Ізраїльська промисловість концентрується на виробництві продукції з високою доданою вартістю, яка в першу чергу заснована на технологічних інноваціях. До них відносяться медична електроніка, агротехніка, телекомунікації, комп'ютерне обладнання та програмне забезпечення, харчова промисловість та дрібнодисперсні хімікати.[45]

Сільське господарство

Успіхи Ізраїлю в сільському господарстві є результатом тривалої боротьби з суворими, несприятливими умовами і максимального використання мізерних водних ресурсів і орних земель. Сьогодні сільське господарство становить близько 2,4% ВВП і 2% експорту. Ізраїль виробляє 93% власних продовольчих потреб, що доповнюються імпортом зерна, олійного насіння, м'яса, кави, какао і цукру, які з лишком компенсуються широким асортиментом сільськогосподарської продукції на експорт.

Культура

Тисячолітня історія, об'єднання євреїв з більш ніж 70 країн, суспільство багатоетнічних громад, що живуть пліч-о-пліч, і нескінченний потік

міжнародного внеску сприяли розвитку ізраїльської культури, яка відображає світові елементи, прагнучи до своєї власної ідентичності. Культурне вираження через мистецтво настільки ж різноманітне, як і самі люди, з літературою, театром, концертами, радіо-і телевізійними програмами, розвагами, музеями і галереями на будь-який інтерес і смак.

Офіційними мовами країни є іврит і арабська, але на вулицях країни можна почути багато інших мов. [17]

1.2. Основні курорти

Ізраїль – це цілорічний туристичний напрямок.

В Ізраїль люди їдуть з метою відвідати святі місця, отримати якісне лікування і, звичайно, насолодитися відпочинком на морських курортах.

В Ізраїлі 4 моря і на кожному з них є курорти і свої особливості:

- Мертве море: курорт ЕйнБокек;
- Червоне море: курорт Ейлат;
- Галілейське море (Озеро Кінерет): курорт Тверія;
- Середземне море: Тель-Авів, Нетанія, Герцлія, Ашкелот, Хайфа.

Високий туристичний сезон в Ізраїлі – це весна і осінь. Відповідно, найкраще їхати в Ізраїль з березня по травень і з вересня по листопад. Влітку в Ізраїлі буває занадто жарко, а взимку в Ізраїлі – в основному лікування та екскурсійна програма.

Курорти Ізраїлю націлені на всі категорії туристів.

Кращий курорт для відпочинку з дітьми в Ізраїлі - Ейлат.

Кращі курорти для лікування в Ізраїлі: ЕйнБокек на Мертвому морі, Тверія на озері Кінерет, Хайфа на Середземному морі.

Кращі курорти для активного відпочинку і молоді: Тель-Авів на Середземному морі, курорт Ейлат на Червоному морі.[27]

Столиця Ізраїлю – Єрусалим. Діловою столицею Ізраїлю прийнято вважати Тель-Авів.

Для відвідування Ізраїлю для громадян України віза не потрібна, тільки закордонний паспорт. Варто зазначити, що для туристів, які летять в (з) Ізраїль, службою безпеки пред'являються більш жорсткі вимоги в аеропорту. Це все націлене на безпеку туристів. Таким чином, потрібно бути готовим до ретельного огляду багажу і співбесіди.

Час в дорозі з України до Ізраїлю становить приблизно 3-4 години. На курорти Червоного моря літаки з України прилітають в міжнародний аеропорт Овда. На курорти і міста Середземного моря туристи прилітають в міжнародний аеропорт Бен-Гуріон.

Курорти Ізраїлю на Середземному морі

Тель-Авів – це туристичний, ділової, культурно-розважальний центр і центр шопінгу в Ізраїлі. Тель-Авів – найбільше місто в Ізраїлі.

Курорт Тель-Авів знаходиться на узбережжі Середземного моря і більшість готелів зосереджена уздовж прибережної смуги. Курорт Тель-Авів пропонує туристам 14 км доглянутих і обладнаних пляжів з білим піском.

Тель-Авів – це місто-курорт, який ніколи не спить, це відносно дорогий курорт, проте, тут можуть знайти для себе заняття і якісне розміщення всі категорії туристів.[43]

Нетанія – курортне місто в Ізраїлі на узбережжі Середземного моря. Нетанія має зручне розташування щодо основних визначних пам'яток Ізраїлю. Тому він часто використовується туроператорами для екскурсійних турів. Крім цього, Нетанія підійде для бюджетного пляжного відпочинку на березі Середземного моря. Варто відзначити одну особливість курорту Нетанія:

пляжна смуга розташована під кручею. Спуск на пляж здійснюється за допомогою ліфта. Тому, слід враховувати при виборі готелю не тільки віддаленість від пляжу, але і від ліфта.

Готелі на курорті Нетанія переважно рівня 2-4 зірки, 5 * готелів всього три. Курорт Нетанія приваблює молодь своєю активною нічним життям, прогулянковим променадом з кафе, ресторанами і ціною.

Розваги та пам'ятки курорту. Заповідник Бейтан-Аарон, фортеця Ум-Халед, національний парк Кейсарія, музей Ха-Шарон, краєзнавчий музей Тель-Монд, ферма папуг і домашніх тварин в Кфар-Гес. «Палац на рифі», амфітеатр царя Ірода, майданчик храмів, майданчик статуй, синагога, «римська» і «візантійська» стіни. Амфітеатр, де проходили бої гладіаторів і звірів, іподром, верхній і Нижній акведуки.[15]

У місті багато музеїв, найцікавіші –Бейт-Хагдудім, Пнінат-Шівтеа-Ізраель, Музей археології, природи і мистецтва та Муніципальна галерея. Також варто відвідати Культурний центр Нетанії і Центр єменського фольклору.

Віндсерфінг, вітрильний спорт, рибалка, дельтапланеризм, кінний спорт і багато інших активних розваг. Міські бари і дискотеки, які працюють до ранку. На площі Кикар проходять концерти під відкритим небом, вечори фольклору та інші розважальні програми. Ще в Нетанії є школа верхової їзди, кілька фітнес-центрів, тенісні корти, боулінг, майданчики для сквошу, катання на джипах і картинг. А поправити здоров'я можна на розташованих по сусідству цілющих джерелах Хамей-Гааш.[21]

Хайфа – місто, побудоване на схилі гори Кармель і на мальовничому узбережжі Середземного моря. Більшість готелів знаходяться на горі далеко від пляжу. На першій береговій лінії стоїть один п'ятизірковий готель LeonardoHaifa. У місто Хайфа приїжджають в основному з метою спокійного відпочинку і якісного лікування.

Хоча Хайфа не відноситься до пляжного курорту, в місті є відмінні безкоштовні піщані пляжі. Один з головних належить району Бат-Галім. Через вдале місце розташування тут рідко штормить, тому сюди спрямовуються натовпи відпочивальників, в тому числі і з дітьми. На пляжі є дитячі майданчики, прокат пляжного інвентарю, човнів, катерів і устаткування для водних видів спорту. Те ж саме відноситься і до «Кир'ят-Хаїм», з тією лише різницею, що чоловіки і жінки відвідують його по певних днях. Цей пляж працює цілий рік. На його території є зелені газони, де зручно засмагати або влаштовувати пікнік. У спеціальних зонах навіть можна посмажити шашлики, а з кам'яних насипів половити рибу.[56]

Найбільший міський пляж – «Дадо-Замір». Уздовж нього тягнеться набережна з безліччю кафе і ресторанчиків, влітку тут влаштовують фольк-вечори та вистави. Частина території залишена «дикою» для серфінгістів і бажаючих відпочити на самоті. «Дадо-Замір» вважається найчистішим пляжем в межах міста. До нього зручно добиратися як з околиць, так і з центру.

Найбільш спокійним міським пляжем визнаний «Ха-Шакет», його назва так і перекладається – «тихий». На ньому теж діє правило роздільного купання для чоловіків і жінок. Пляж «Кармель» славиться якісною інфраструктурою, зеленою набережною з численними магазинами, ресторанами і спортмайданчиками. Однак море в цих місцях не таке спокійне, як на «Ха-Шакете».

Головна визначна пам'ятка Хайфи – сама гора Кармель, на якій розташувався місто. Багаторівневі мальовничі Бахайські сади, що розкинулися на ній, знамениті далеко за межами Ізраїлю. Вони включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, а самі ізраїльтяни вважають їх 8-м чудом світу. Саме в них знаходиться усипальниця Баба - засновника бахайської віри. Там же святе місце для християн-католиків - монастир кармелітів Стелла Маріс. Напроти нього - оглядовий майданчик, звідки відкривається вид на затоку. Спуститися вниз можна по сходах або на фунікулері. У 20 хвилини ходьби

знаходиться печера Іллі-пророка, в якій в біблійні часи жив святий. У ній можна помолитися і залишити записку в стіні - обов'язковий роздільний вхід для обох статей і головний убір для чоловіків.[39]

У головній будівлі університету Хайфи знаходяться Художня галерея, Музей мистецтв і Музей археології ім. Рувена і Едіт Ехт, а неподалік – археологічний музей під відкритим небом «Стежка поколінь». Примикає до університетської території природний парк «Кармель» - на площі в 6 км розташувалися заповідні зони, археологічні пам'ятки, пішохідні маршрути і майданчики для відпочинку. За характерні пейзажі частина парку носить назву «Маленька Швейцарія».

Великою популярністю користується Національний музей науки, технології та космосу. Його інтерактивні експозиції представляють базові принципи фізики та природничих наук в наочній формі. У музеї є зал голограм, дзеркальна кімната, зал трюків та ілюзій, а біля входу ростуть пальми, посаджені самим Альбертом Ейнштейном.

У Хайфі є й інші цікаві музеї: Меморіальний музей ім. Мане Каца, Музей японського мистецтва Тікотін, Музей стародавньої історії в парку «Сад матері», Залізничний музей, Музей нелегальної імміграції та ВМФ, Художній музей, Музей історії виробництва олії в Ізраїлі, Музей музики з колекцією музичних інструментів різних народів.[43]

Герцлія (Herzliya) – місто-курорт на Середземному морі, розташований між Тель-Авівом (12 км) і Нетанією. Сучасне місто було засновано відносно недавно - в 1924 році, за підтримки американського єврейського товариства, хоча в цих місцях люди селилися ще тисячоліття назад. Статус міста Герцлія отримала всього 60 років тому, але за цей час вона перетворилася в «багату сестру Тель-Авіва», як її називають в Ізраїлі. Вона стала другим за величиною фінансовим центром в країні, місцевою Силіконовою долиною, а також великим туристичним центром і місцем для відпочинку і лікування. Найшикарніший район міста – Герцлія-Піту, «селище мільйонерів». Саме тут

знаходиться чудовий шести кілометровий пляж, шикарна набережна з безліччю готелів і ресторанів. У місті є велика гавань для яхт і аеродром для невеликих приватних літаків.

Міжнародною популярністю користується Герцлійський медичний центр, розташований на набережній в районі готелів. Фахівці унікального багатогалузевого комплексу займаються складними захворюваннями серцево-судинної системи, хребта, шкіри.

Держава Ізраїль витрачає сьогодні чималі гроші на розвиток Герцлії, в тому числі на підтримку музеїв та інших культурних об'єктів, а також на розкопки, збереження і дослідження археологічних знахідок.

Навколо Герцлії є кілька дуже гарних національних парків. Найвідоміший з них - «Аполлонія», розташований на північ від міста. Раніше тут був цілий місто і фортеця хрестоносців 1241-1265 рр., А сьогодні звідси відкриваються найшикарніші види одночасно на Яффу і Кейсарію. На території частково збереглися руїни фортеці, а також скляна піч при вході в парк, в якій візантійці обпалювали скло і кераміку. Одне з найбільш відвідуваних туристами місць - «Будинок динозаврів»: печера, випадково виявлена в скелях при видобутку пісковіку.[55]

Не менш цікаві національні парки «Герцлія» і «Яркон і Тель-Афек».

Герцлія– один з найзаможніших ізраїльських міст, тому тут є ціла яхтова гавань. Це найбільша морська пристань на Близькому Сході. Тут близько 800 причалів для суден різних розмірів. Влітку це місце служить не тільки «паркуванням» для яхт, а й майданчиком для концертів, танцювальних вечорів, ярмарків і спортивних змагань.

Яхту можна взяти в оренду і прокотитися по морю з капітаном або без, крім того, на узбережжі є кілька дайв-центрів. З інших водних розваг –каякінг, риболовля, катання на бананах і водні гірки для дітей.[30]

Курорт Тверія на Галілейському морі (Озеро Кінерет).

Тверія– стародавнє місто і, за сумісництвом, термальний курорт на березі єдиного прісного в Ізраїлі озера Кінерет. Тверія– святе місто для єврейського народу. Поруч знаходяться святі місця для християн: місце хрещення Ісуса, Капернаум– місце, де відбувалася зустріч Ісуса Христа з апостолами і т.д. Тверія в Ізраїлі – це цілорічний курорт завдяки своєму географічному положенню і теплому клімату. Курорт Тверія підходить для комфортного пляжного відпочинку, лікування та оздоровлення на 17 гарячих мінеральних джерелах, активно-спортивного відпочинку та екскурсійного.

Тверія– один з чотирьох святих міст Ізраїлю, тут збереглися багато історичних пам'ятників, переважно релігійних. Крім того, це місто багате на природні пам'ятки.[40]

Одна з головних визначних пам'яток – національний парк ХаматТверія, який відомий, по-перше, цілющими мінеральними джерелами, а по-друге, залишками древніх синагог і мозаїки, так як був побудований на руїнах стародавнього міста.

Над римської частиною Тверії розташована гора Барнік. З її вершини відкриваються краці в місті види на руїни стародавніх монастирів, озеро Кінерет і на всю Тверію взагалі.[48]

Озеро Кінерет, яке називають тут Галілейським морем, дуже популярне місце відпочинку як серед місцевих жителів, так і серед туристів. Віруючі часто відвідують ці місця, так як саме на березі цього озера, за переказами, Ісус читав свої проповіді, зціляв хворих і воскрешав мертвих. Сьогодні сюди приїжджають засмагати і купатися, ловити рибу.

Крім купання в озері, популярний каякінг по річці Йордан, велосипедні прогулянки вздовж озера, а також оренда човнів або груповий круїз до міста Ейн-Гев.

Курорти на Мертвому морі в Ізраїлі.

Цілорічний курорт Ейн-Бокек на Мертвому морі в Ізраїлі пропонує відпочинок санаторно-курортного типу. Тут не живуть місцеві жителі, і немає звичної для курорту інфраструктури. Вся інфраструктура зосереджена на території готелю, а реабілітаційне лікування – в клініках. Є протипоказання для курорту на Мертвому морі: даний клімат підходить не для всіх людей і не для всіх захворювань.

Узбережжя Мертвого моря знаходиться на 423 метри нижче рівня моря – це найнижча точка суші на Землі. І з кожним роком вона зменшується на 1 метр. Мертве море дрібніє. За переказами, на місці Мертвого моря раніше були міста Содом і Гоморра.

У Мертвому морі не прийнято купатися і засмагати на пляжі. Мертве море – цілюще і там потрібно купання дозувати відповідно до рекомендацій лікаря.

На березі Мертвого моря повітря просочене бромом, що створює умови для природної кліматотерапії.[19]

На курорті Ейн-Бокек на Мертвому морі в Ізраїлі існує всього 15 готелів. Шість з них побудовані на березі. На Мертвому морі немає принципової відмінності в готелях першої і другої берегової лінії.

Щорічно потік туристів прагне до Ізраїлю на Мертве море за реабілітаційним лікуванням та SPA-процедурами.

Усе узбережжя Ейн-Бокек дуже чисте і доглянуте, пляжі піщані з сіллю. Місцями вони змінюються ділянками з цілющою гряззю, так що можна приймати грязьові ванни прямо на пляжі - абсолютно безкоштовно.

На території курорту є громадські та приватні пляжі. Вхід на громадські вільний, на деяких є лежаки і парасольки (за них доведеться заплатити), і абсолютно на всіх безкоштовні душові з прісною водою і туалети.

Територія приватних пляжів більш упорядкована, а лежаки, парасольки і пляжні рушники для постояльців включені у вартість. Зайти з боку на приватний пляж не можна - територія обгороджена. Приватні при готельні пляжі не завжди розташовані поруч з будівлею, в цьому випадку від готелю до узбережжя ходять безкоштовні шатли.[38]

Ейн-Геді (EinGedi) – унікальний оазис-заповідник, розташований в Іудейській пустелі, на західному узбережжі Мертвого моря. Неподалік багато століть назад знаходилось однойменне стародавнє місто, руїни якого є одним з найцікавіших для археологів місць.

Поселення Ейн-Геді існувало тут ще до нашої ери, близько 7 століття. Воно було важливим постачальником інжиру, фініків, винограду, вина, цінних пахощів і рідкісного виду бальзаму, відомого далеко за межами стародавнього міста. Свого роду приймачем традицій минулого є киббуц, заснований в 1953 році. На території цієї сільськогосподарської комуни вирощуються не тільки фініки. У кіббуці Ейн-Геді виробляють знамениту мінеральну воду, джерело якої був відомий ще 3000 років тому, і косметику на основі мінералів Мертвого моря. Тут є музей і сад кактусів. До Ейн-Геді також відноситься лікувальний комплекс на березі Мертвого моря з сірководневими ваннами і пляжем.[1]

В Ейн-Геді є громадський пляж. Вхід безкоштовний. Пляж кам'янистий, практично нічим не обладнаний. Є тільки пластикові парасолі, вкривають від сонця, душ і туалети. Рекомендується взяти з собою спеціальне взуття, так як можна поранити ноги не тільки об каміння на березі, а й в самій воді Мертвого моря. Спуск до води не дуже зручний. Приватний пляж, що відноситься до Ейн-СедіСпа, набагато краще обладнаний, але він також кам'янистий. Тут є спеціальні містки для більш зручного занурення в воду.

Національний заповідник Ейн-Геді відкритий з квітня по вересень – з 8:00 до 17:00, в решту часу з - 8:00 до 16:00. Вхідний квиток коштує 29 ILS. Дітям – знижка. Квиток дає право на відвідування стародавньої синагоги. Каси припиняють роботу за годину до закриття заповідника.

Ботанічний сад в кібуці Ейн-Геді – одна з місцевих визначних пам'яток. Тут росте понад 900 видів різних рослин.[9]

Курорт Ейлат на Червоному морі в Ізраїлі.

Ейлат – місто-курорт на березі Червоного моря. Ейлат – найпопулярніший курорт в Ізраїлі. Він знаходиться в південній частині території Ізраїлю на березі Червоного моря. Від решти жвавої частини Ізраїлю Ейлат відокремлює пустеля Негев, яка становить 60% усієї території держави. Крім безкрайньої золотистої пустелі і смарагдового моря з кораловими рифами, Ейлат дивує горами бузкового кольору і насиченими фарбами зелені і квітів, в яких потопає курорт.

Ейлат – оазис бурхливої сучасного життя серед безликої пустелі.

Ейлат вважається сучасним елітним курортом з розвиненою туристичною інфраструктурою. Тут мало історичних пам'яток, тільки сучасні розваги, шопінг і природна краса.

Ейлат – це місце, де 359 днів на рік світить сонце, а температура води не опускається нижче +22 градусів протягом року. Найкраще їхати на курорт Ейлат в березні, квітні, травні, жовтні та листопаді. В цей час в Ейлаті – високий туристичний сезон і відповідно високі ціни, багато туристів і ідеальні кліматичні умови для пляжного відпочинку на Червоному морі.

Ейлат – зона безмитної торгівлі. Тому тут можна зайнятися шопінгом, привезти не тільки сувеніри, але і оновити свій гардероб.

Ейлат має два види пляжів: піщаний пляж, де зосереджена основна курортна зона і піщано-гальковий, так званий «кораловий берег» з ідеальними умовами для дайвінга. 12 км прекрасних пляжів – головне достоїнство Ейлата. Всі вони досить цивільні: є лежачки, парасольки і, як правило, хоча б одна кафешка в зоні видимості. Курорт ділиться на дві частини – Північний берег і

Кораловий пляж. Північний берег – це піщані і галькові пляжі, ну а назва другої частини говорить сама за себе.

Особливою популярністю користується пляж «Мігдалор», дуже затишний, з безкоштовними лежачками і кріслами. Кораловий риф там підходить зовсім близько до берега, а дно кам'янисте, так що вода завжди чиста. Прямо на пляжі відкритий непоганий бар.

Північний берег знаходиться в межах міста. Хоч пляжі тут і відносяться до готелів, вхід безкоштовний, а ось за користування шезлонгом доведеться платити – 15-20 ILS. Любителям снокелінга тут робити нема чого – коралів і тропічних рибок немає. Зате зручно і безпечно купатися з дітьми.

Тим, хто хоче поплавати з маскою або аквалангом, краще відправитися на південне узбережжя. Там знаходиться найпівнічніший кораловий риф у світі. На деяких ділянках зайти в море з берега не вийде, тільки за допомогою спеціального пірсу. [22]

РОЗДІЛ II. Оцінка туристсько-рекреаційного потенціалу Ізраїлю

2.1. Рекреаційні ресурси

Знання про географічне положення, природні умови і рельєф дуже важливо для людини, що відправляється в туристичну подорож. Природні умови Ізраїлю дуже різноманітні і тому відвідини цієї країни залишить незабутнє враження. На території Ізраїлю безліч унікальних місць. Детальніше про яких розповідається в цьому розділі, також тут наводяться довідкові дані, необхідні для найбільш повної туристично-рекреаційної оцінки.[8]

Держава Ізраїль займає порівняно вузьку смугу суші на південному сході Середземного моря і розташоване на стику трьох континентів: Азії, Африки та Європи. На півночі межує з Ліваном, на північному сході – з Сирією, на сході – з Йорданією, кордон з Палестиною проходить на сході (Західний берег) і на південному заході (сектор Газа), також на південному заході Ізраїль межує з Єгиптом. Береги Ізраїлю омиваються водами двох морів: Червоного та Середземного, не рахуючи Галілейського моря (воно ж озеро Киннерет, Тіверіадське, Геннісаретського) і Мертвого моря. Територія Ізраїлю невелика: із заходу на схід вона протягнулася на 200 км, а з півночі на південь – на 430 км. Загальна площа країни становить 21 596 кв. км, включаючи територію Східного Єрусалиму і Голанські висоти.

Відносно барвистих пейзажів і різноманітних ландшафтів Ізраїль не відстає від найкрасивіших країн світу. Особливо мальовничі ландшафти навесні, в кінці сезону дощів, коли по схилах пагорбів, в ущелинах розквітає маса лісових і лугових квітів. Подорожуючи по країні, можна за один день побувати в декількох кліматичних зонах. Ось ця швидка зміна природних пейзажів і кліматичних умов і надає подорожі по Ізраїлю чарівну своєрідність. Кинувши останній погляд на засніжену вершину гори Хермон, ти спускаєшся з покритих сосновими лісами гір Галілеї, і перед тобою відкривається типова середземноморська панорама, а через кілька годин їзди, у Ейлата, ти бачиш характерний пейзаж.[24]

Північна і центральна частина країни, де проживає більшість населення, ділиться на три частини: прибережна рівнина на заході; Йорданська западина на сході, де знаходяться два внутрішніх водойми Ізраїлю (озеро Киннерет і Мертве море); гористий район центрального Ізраїлю, що включає гори Галілеї (їх найвища точка – гора Мерон– 1208 м), Самарію, Юдею та столицю Єрусалим. На північному сході країни знаходяться Голанські висоти і покрита снігом гора Хермон (2224 м), а на півдні пустелі Негев і Арава, які займають основну територію країни. Діапазон висот коливається від 2224 м на горі Хермон до – 395 м нижче рівня моря (найглибша на планеті наземна западина Гхор) в районі Мертвого моря.

Прибережна рівнина являє собою піщану смугу з пов'язаними з нею родючими полями, яка тягнеться вздовж Середземного моря на 40 км вглиб країни. На прибережній рівнині проживає більше половини населення Ізраїлю. Тут зосереджені великі міста країни, є глибоководні гавані, розміщена значна частина промислових об'єктів і сільськогосподарських угідь, туристичні об'єкти.[66]

Галілейські гори, що складаються переважно з вапняку і доломіту, досягають висоти 500-1200 м над рівнем моря. Галілея – найбільш яскрава частина країни. У давнину Галілея була покрита пишними лісами, які з плином часу майже зникли. Їх замінюють насаджені оливкові гаї, де часто-густо можна зустріти трьохсотлітні дерева, стовбури яких покриті вузлуватими наростами, поцятковані дуплами, а гілки химерно вигнуті. Завдяки непересихаючий струмків і порівняно високим опадам ця місцевість залишається вічнозеленою. Тут розташовано незвичайне базальтове плато з конусами давно вимерлих вулканів –Рамат а 'Голан (Голанські висоти). У них знаходяться красиві печери; в деяких з них в давнину були храми (про це говорять залишки орнаментів на стінах). На Голанських висотах розташовано декілька національних парків і заповідників: Дан, Хуріат, Галь та інші.

В долині річки Сорек, в 28 км на північний захід від Єрусалиму, недалеко від містечка БейтШамеш знаходиться сталактитова печера площею 5000 кв. м. Спеціальне освітлення підкреслює красу сталактитів і сталагмітів.

Жителі Галілеї і Голан – близько 17% населення Ізраїлю – зайняті в основному в сільському господарстві, легкій промисловості та галузях, пов'язаних з туризмом.

Езреельська долина, яка відділяє пагорби Галілеї від Самарії, – найбагатший сільськогосподарський район Ізраїлю. Похилі пагорби Самарії та Іудеї нагадують мозаїку, що складається з кам'янистих схилів і родючих долин з вкрапленнями сріблясто-зелених вікових долин. Врубленні понад тисячу років тому землеробські тераси невіддільні від природного пейзажу. Населення цього району розташовано головним чином в маленьких містечках і великих селах.

Негев займає майже пів країни, а проживає тут лише 8% населення, та й то головним чином лише в північній частині. Південний Негев являє собою посушливу зону з невисокими пісковиковими пагорбами і рівнинами, порізаними каньйонами і вади (руслами сезонно заповнюються водою річок), де зимові дощі нерідко призводять до повеней. Ще південніше – район голих вершин і кратерів, кам'янистих плато, де клімат суші і гори вище. Три кратера, що утворилися в результаті ерозії (найбільший з них – майже 8 км в ширину і 35 км в довжину) оголюють гірські породи в усіх їх різноманітності і багатстві фарб. Серед пам'яток пустелі особливо відомі розташовані в національному парку Тимна Соломонові Стовпи. Тут, у величезному каньйоні, зимові дощі і вітри створили химерної форми 50-метрові вапняні стовпи. Недалеко від них збереглися копальні царя Соломона, де 3 тис. років тому добували мідну руду. На півдні, біля Ейлата, сірі і червоні гранітні вершини нависають над безводними ущелинами, стрімкі стіни яких складені з різнокольорових шарів пісковика і здаються особливо яскравими під спекотним небом. [57]

На території Ізраїлю можна виділити кілька кліматичних зон: помірно жаркого і порівняно вологого клімату (Верхня Галілея, масив Кармель),

жаркого і напівволого клімату (приморська рівнина і Центральне нагір'я), посушливого (Йорданська долина і плоскогір'я Негева) і пустельного клімату (Мертве море, западина Арава, піднесеність Паран).

Клімат формується в результаті взаємодії таких факторів, як близькість моря на заході і пустель на сході і півдні, наявність відносно вологою області на півночі, а також складний рельєф країни. Тому тут характерні для субтропіків волога зима і сухе літо.

Загалом, в Ізраїлі різко виражені дві пори року: суха і дощова. Сезон дощів триває зазвичай з листопад за березень. Найбільша кількість опадів випадає в грудні - лютому. Ці місяці найхолодніші. Часто з моря налітають сильні шквалисті вітри і розігруються бурі з грозами, зливами, а іноді і градом. Найнижча зимова температура (-7°C) була відзначена в долині річки Йордан, проте таке явище в Ізраїлі рідкість.

У середземноморській смузі між 32° і 38° північної широти влітку дмуться пасати з заходу на схід. Це рух зазвичай спостерігається після полудня. Повітря з моря несе прохолоду. У ранкові та передранкові години повітря рухається в зворотному напрямку – з охолодженої вночі пустелі до моря.

У зимовий період маси холодного повітря переміщуються з Європи в райони зниженого тиску над Середземним морем. Утворюють в східній частині Середземного моря циклони приносять в Ізраїль похолодання з вітрами і дощами. Із зони пустель – зі сходу і південного сходу надходять потоки холодного сухого повітря. Тиск підвищується, встановлюється безхмарна погода в дуже хорошій видимості.

Восени і навесні при нестійкій температурі і атмосферному тиску з пустель дмехамсин– суховій, що несе дрібний пісок з пустель. Температура зростає на $5-10^{\circ}\text{C}$. Нерідкі пилові бурі.

Добові та сезонні коливання температур в тому чи іншому районі країни залежать значною мірою від відстані до моря, рельєфу місцевості і позначки

щодо рівня океану. Наприклад, середньорічна температура в південній частині Мертвого моря – до 20° С, в Тверії– до 22,3° С, на прибережних рівнинах – до 21° С, в горах Верхньої Галілеї – до 14° С.

Влітку, з середини червня до кінця вересня, на узбережжі і в горах температура вдень сягає 29 - 31° С, на півночі країни Йордану западини – 35° С, в районі Мертвого моря – 40° С, в районі Беер-Шеви– 32 - 33° С.

Вночі температура знижується: в прибережних районах приблизно на 10° С, трохи більше в горах, в пустелі Негев і у Мертвого моря – на 15° С.

Взимку (середина листопада - березень) днем температури: в прибережних районах – до 15° С, в горах – до 5° С, в Йорданській западині – до 20° С. Вночі температура знижується відповідно до 6 - 8° С, 2 - 0° С, 10° С.

Річна кількість опадів також вельми сильно різниться по окремих районах. Зона найбільш інтенсивного природного зволоження – Верхня Галілея, де на високих пагорбах між містами Меттулой і Сафед випадає в середньому до 1000 мм вологи в рік. У середній частині берегової рівнини в околицях Тель-Авіва кількість опадів коливається в межах 500-550 мм, на Центральному плато, в Єрусалимі воно дорівнює 500 мм, в північній частині Негева зменшується до 200 мм, а на узбережжі Червоного моря, у порту Ейлат, – навіть до 25-30 мм в рік.[4]

Сніг зазвичай випадає 2-3 рази на рік в гірських районах і тримається лише в нагір'я північного сходу. В окремі роки спостерігався в багатьох районах країни. У 1950 р Сніговий покрив кілька днів утримувався на всій території країни.

Водні ресурси Ізраїлю обмежені через географічне положення і особливостей клімату країни. Складний рельєф країни, нерівномірність розподілу водних ресурсів на її території створюють значні складнощі в

забезпеченні водою окремих районів країни. Що природно негативно впливає на розвиток туризму.

Протягом року в Ізраїлі випадає 11 млрд куб м опадів. Розподіляються вони в такий спосіб: 60% випаровується, 5 – річками і вади несуться в море або до Йорданської западини або надходять на поверхню землі у вигляді джерел і ключів.

Середньорічний потенціал країни становить (в млн. Куб м): води річок і джерел - 900, ґрунтові води (з колодязів, свердловин) – 600, водоутримання – 85, повернення очищених стічних вод – 100, всього 1685. Це трохи більше 15% річного кількості опадів.

Головна річка країни – Йордан, починається на горі Хермон на лівано-сирійському кордоні, протікає через озеро Киннерет (Галілейське море) і, продовживши свій шлях через всю Йорданську долину, впадає в Мертве море. Річка Йордан досить вузька і дрібна, і тільки в сезон дощів вона розливається. Серед найважливіших річок також слід назвати Яркон і Кішон.

Найбільший резервуар (близько 4 млрд. Куб м) прісної води є озеро Киннерет, розташований в глибокій улоговині між пагорбами Галілеї і Голанськими висотами на 212 м нижче рівня моря. Воно сягає в ширину 12 км, в довжину - 21 км, в глибину до 48 м. На берегах цього озера відбувалися багато їх євангельських подій: тут Христос зустрів рибалки Петра, який став апостолом, тут Христос ходив по воді, тут Він нагодував двома рибами і п'ятьма хлібами 5 тис. голодних. [41]

Найбільшим і унікальним солоним озером є Мертве море. Його протяжність становить 76 км, ширина - 17 км, середня глибина – 161 м. Води розташованого на 395 м нижче рівня моря озеро насичені різноманітними солями (перш за все, хлористий калій), їх концентрація досягає 300 г на літр, що робить практично неможливим існування в Мертвому морі риб або навіть більш примітивних істот. Причини високої солоності давно відомі: в Мертве

море впадає річка Йордан і кілька дрібніших річок і струмків, але з нього не випливає жодної. Волога тисячоліттями випаровувалася з великої поверхні моря, а солі накопичувалися в ньому. І вода, і грязі Мертвого моря володіють цілющими властивостями. Сюди приїжджають лікуватися тисячі людей з усіх куточків Землі. [51]

Ця маленька країна за багатством і різноманітністю флори і фауни посідає одне з перших місць в світі. В Ізраїлі зустрічається близько 2,5 тисячі рослин. Подібне багатство рослинного світу при невеликій площі країни пояснюється тим, що Ізраїль розташований на стику трьох континентів і сюди проникають рослини, характерні для Європи, Африки та Азії, а також великою різноманітністю кліматичних умов.

Середземноморський рослинний район тягнеться від північного кордону до сектора Газа. Тут відзначено 1,5 тисячі видів рослин. Тут переважає єрусалимська сосна, а також таворський дуб. У верхній Галілеї і в масиві Кармель зустрічаються фісташкові дерева, дика маслина. Виростає і культурний різновид маслини. Це дерево відрізняється довголіттям. Зустрічаються екземпляри віком до тисячі років. У зволжених районах (у верхній Галілеї) поряд з дубом зустрічається лавр, іноді платан, в прибережній смузі - сикомор.

З чагарників в більш сухих районах слід зазначити гарига, фриганей. З квітів - цикламени, жовтець, багато видів маку, крокуси, орхідеї і нарциси.

У Ірано-Туранський рослинному районі, який вузькою смугою тягнеться від озера Киннерет до Мертвого моря і охоплює Негев, переважають сухі степи. Вони покриті лише взимку і навесні. Тут поширені багато видів однорічних рослин, в тому числі гіркий полин.

Цукрово-Синдська рослинний район охоплює території з солончаками, пісками і скельними породами в південно-східній частині країни. Тут можна зустріти лише стійкі до посухи і засоленості ґрунтів рослини з родини

лободових. В пісках росте білий саксаул. Для пустельних районів характерний також рокитник. В оазисах зустрічається тропічна рослинність - пальми, унаби, Содомське яблуко.

Поблизу озер і боліт можна побачити вологолюбні тропічні рослини: папірус, олеандри, на поверхні водойм – жовту і біле латаття.

При інтенсивних лісопосадках, що проводилися протягом останніх десятиліть, використовували головним чином ієрусалимську сосну, акації, а також евкالیпти, вивезені з Австралії.[13]

Міста і селища озеленюють кипарисами, фікусами, тамариску, олеандрами і іншими деревами та чагарниками.

Люди дбайливо зберігають своє зелене багатство. Ізраїль єдина країна в світі, де навіть діти не рвуть польові квіти. Для збору і збереження існуючих колись видів рослин, які згадуються в Біблії, в центрі країни створений ландшафтний заповідник Неот-Кедумім, де розбиті сади з флорою різних районів стародавнього Ізраїлю. Навесні вся країна покривається квітковим килимом, в тканину якого вплітаються вогненно-червоні маки.

Польові квіти не зривають, але все ж квіти є невід'ємною частиною життя повсякденного побуту, а вирощування квітів поставлено на промислову основу.

Коли розповідаєш про флору Ізраїлю не можна не згадати про кактусі («Цабар» –сабра). Його плоди покриті шкіркою, засіяної дрібними гострими шипами, а під шкіркою - ніжна солодка м'якоть. Саме так називають себе ізраїльтяни, що народилися і вирости на своїй землі.

Досить представлений і тваринний світ. Правда, що водилися в достатку в біблійні часи левів можна побачити тільки в «Сафарі» в околицях міста РаматГан. Щоб повернути тварин, які колись населяли країну, в їх колишню середовище проживання, на горі Кармель і в Араві здійснюється проект «Хай-Бар». Подорожуючи по всьому світу в пошуках диких тварин, ізраїльські вчені

привозять їх в заповідники «Хай-Бар». Там тварини отримують можливість пристосуватися до навколишнього середовища, а потім їх відпускають на волю. В даний час в Ізраїлі вирощують страусів, перських ланей, антилоп, Онагр і сомалійський диких ослів.

Зоогеографічне районування практично збігається з районуванням рослинності. Представники середземноморської фауни - сирійський заєць, кам'яна куріпка, ластівка і ін .; цукрово-Синдська– тушканчики, варан і ін .; ірано-туранської– Закаспійський горобець, Закаспійському агама і ін.[16]

Ссавці. У долині Мертвого моря зберігся невеликий підвид леопарда. У пустельних районах зустрічається каракал. Водяться три підвиди вовка. Зустрічається шакал, раніше широко поширений. Часто можна зустріти середземноморську лисицю, диких кішок. Дуже поширений борсук. У пустельних районах живе смугаста гієна. Зустрічається дикий кабан. У зв'язку з розвитком городництва поширився дикобраз. З гризунів-шкідників можна відзначити полівок, піщанок, три види щурів. Нагір'я і пагорби населяють газелі. На кручах пустелі можна зустріти круторогих нубійських козерогів. Зустрічаються також благородний олень, лань, гривастий баран, муфлон, верблюди.

У морях, що омивають Ізраїль, водяться дельфіни, дюгони.

Птахи. В Ізраїлі можна зустріти понад 600 видів птахів. Понад половину з них перелітні. Ізраїль лежить на шляху птахів, що мігрують з Північної Європи і Азії в Африку і назад. Тут вони роблять проміжну зупинку. Денні хижі птахи, які живуть в Ізраїлі: білоголовий сип, чорний гриф, шуліка, ряд видів соколів, яструб малий, стерв'ятник. До нічних хижаків відносяться: сич, сова, пугач, сова і ін. Широко зустрічаються три види ворон. Серед співочих птахів можна відзначити солов'їв, Сільвія, корольків.

У місті та сільській місцевості поширені домашній горобець, чорний дрізд, шпак, щиглик, синиці та ін.

В Ізраїлі зустрічаються два види лелек, п'ять видів чапель, пелікан, одуд.

Плазуни. В Ізраїлі зустрічаються 30 видів змій, з них 8 видів отруйні. Ширше інших поширена палестинська гадюка. Також водяться в Ізраїлі хамелеони і ящірки.

У середземноморській зоні водяться черепахи. Зараз туди завезли для розведення на фермах американських алігаторів.

Безхребетні. Нараховуються десятки видів комах. Серед них потрібно відзначити саранча, що завдають шкоди сільському господарству. Відомі десять видів богомолів. Зустрічаються три види тарганів. Широко поширені цвіркуни.[25]

Зустрічаються багато видів метеликів, як денних, так і нічних. Різноманітні жуки. Поширена бджола медоносна, завезена з Італії. Слід зазначити докучають людям москітів, комарів і гедзів і як можливих розповсюджувачів захворювань.

Риби. Варто назвати три види риб, що мешкають в морях, що омивають Ізраїль, і штучно розводяться у внутрішніх водоймах. Це, по-перше, риби Середземного моря, по-друге, риби, що живуть поблизу Ейлата в Червоному морі (відрізняються яскравим забарвленням і химерної формою) і, по-третє, прісноводні риби, які водяться в озері Киннерет і штучно розводяться в ставках (зокрема, широко зустрічається короп).

2.2.Потенціал країни

Ізраїль – сучасна країна, де багата історія поєднується з розвиненою інфраструктурою туризму, яка пропонує варіанти відпочинку на будь-який смак. Розкішні пляжі Середземного і Червоного морів, подорож в батискафі, сафарі, міська метушня Тель-Авіва, природні заповідники, лікувальні курорти Мертвого моря, релігійні святині Єрусалима, вічні міста річки Йордан і

Галілейського моря, жваві базари і торгові центри - це все вабить туристів з всього світу.

Особливості національної культури

Ізраїль розташований в Східному Середземномор'ї. Тут зустрічаються два континенти – Азія і Африка. Тут на протязі тисячоліть взаємодіяли культури Сходу і Заходу. Через коротке по історичних масштабах існування держави Ізраїль і різноманітності складових його єврейське населення елементів, тут ще не склалася цілісна національна культура. Існує конгломерат кількох культурних комплексів, характерних для різних етнолінгвістичних груп євреїв, які розвивалися в різних етнокультурних умовах. Можна говорити тільки про початок синтезу цих комплексів: культури ашкеназі («ортодоксів»), що виріс з химерного поєднання релігійної та культурної ізоляваності широких мас єврейського населення багатьох країн Європи, культурних цінностей сефардів і східних євреїв, а в якійсь мірі і елементів історичної спадщини староеврейського населення Палестини.

На вулицях Ізраїлю нерідко зустрічаються люди в традиційному вбранні. Універсальні риси традиційного чоловічого костюма: вовняні молитовні шалі з китицями (Таліта, талес, арбаканфес і ін.), Довгі халати, каптани, плащі; обов'язкове покриття голови спеціальної шапочкою (стос, ярмулка) на вулицях і в приміщеннях. Чоловіки відпускають бороди і пасма волосся на скронях (пейси). В одязі і зачісках східних євреїв і тієї частини особливо релігійних і консервативно налаштованих ашкеназіможна зустріти риси традиційної своєрідності, який походить від середньовіччя або до нового часу. Вони виділяються довгими, темними сюртуками і темними капелюхами суворого фасону. Особливо архаїчний чоловічий костюм - атласний каптан (лапсердак), короткі, до колін, штани, білі панчохи, чорні туфлі, облямована хутром шапка (штрамл).

Кухня. Не можна побувати в Ізраїлі і не спробувати національної єврейської кухні, яку подають в багатьох ресторанах країни. В цілому для

єврейської їжі характерні специфічні обмеження у виборі і змішуванні певного харчового сировини. Наприклад, не можна поєднувати м'ясо і молоко ні в стравах, ні в меню. Основу їжі становлять борошняні вироби, каші, різноманітні печива (леках, земель, кіхелах), галушки, локшина (локшн), пудинги (кугл). Популярні рибні страви (у ашкеназі - фарширована риба), печеня (кисло-солодке м'ясо), рулети, паштети і т.д. Різноманітна ритуальна їжа: суботні плетені булки (хала), прісні великодні коржі (маца), трикутні пиріжки з маком (гоменташі) і ін. [47]

Музеї. Для любителів пізнавального туризму в Ізраїлі створено безліч музеїв. Всього їх близько 120, розташованих у всіх куточках країни. Великі і маленькі, в містах і кібуцах, вони є сховищами скарбів археології, етнографії, історії, античного і сучасного мистецтва, а також народних ремесел.

Серед нових музеїв, створених в останні роки, слід виділити виставку скульптури під відкритим небом в індустріальному парку Тефен у Верхній Галілеї, Музей ізраїльського мистецтва в Рамат-Гані, Музей бедуїнської культури близько Беер-Шефи, Музей історії Єрусалиму в башті Давида, музей Алона в кібуці Гіносар і музей фотографії в Тель-Хай.

Музей Ізраїлю, заснований в 1965 р в Єрусалимі, є національним музеєм країни. У нього входять Музей образотворчих мистецтв, юдаїки та етнографії «Бецалель». У цей комплекс входять художні галереї, зали, присвячені історичним епохам, і велика колекція мистецтва народної творчості, монети, вироби з міді та ін. На території музею знаходиться планетарій і розкопки Тель-Квазіле, в якому чітко видно дванадцять культурних пластів, відкритих археологами. При головному музеї також відкриті Музей історії Тель-Авіва і Зал незалежності.

Хайфський музей об'єднує кілька музеїв. Так, музей античного мистецтва експонує археологічні знахідки, зроблені в Ізраїлі і країнах Середземномор'я. Музей сучасного мистецтва показує колекції твори мистецтва багатьох країн світу з XVIII в. до теперішнього часу. У музеї музики та етнографії

представлені музичні інструменти різних країн і епох і костюми єврейських громад з різних країн, а також костюми арабів і друзів, що живуть в районі Хайфи. Тут же працюють Палеонтологічний музей, Національний морський музей і Музей японського мистецтва.

В Ізраїлі до послуг туристів є понад 300 готелів на будь-який смак і фінансових можливості – від простих маленьких номерів до розкішних п'ятизіркових готелів, ціни в яких змінюються в залежності від сезону і класу готелю. Оскільки в Ізраїлі надається велике значення різним семінарам і конференціям, більшість нових готелів обладнується конференц-залом. Крім звичайних готелів в Ізраїлі є такі розміщення: кібуц готелі, сільські готелі, молодіжні гуртожитки, польові школи, християнські притулки.[35]

Історичні і культурні центри.

Історія Ізраїлю настільки тривала і різноманітна, що важко знайти якесь місце, долину або місто, які не були б пов'язані з якимось важливою подією, не виконували б пам'ять про Стародавній Ізраїль часів Мойсея, Соломона або Давида, про епоху римського або арабського панування, про діяння Христа і святих апостолів, про походи лицарів-хрестоносців, про візантійське панування. Основні туристські центри Ізраїлю розглянемо докладніше.

Єрусалим

Єрусалим – священне місто і велике надбання людства. Його майже чотирьохтисячолітня історія зберігає у своїй пам'яті події далекого минулого, що визначили долі десятків тисяч країн і народів.

Саме в цьому місці дивним і незбагненим чином переплелися коріння трьох світових релігій, тут знаходяться святі місця поклоніння кожної з них, тут кожна людина, віруюча і невіруюча, відчуває почуття глибокого хвилювання.

В Єрусалимі кожна власну назву оживає і є реальним місцем, яке можна побачити на власні очі: Олійна гора, сад і гроти Гетсиманський, місця різних

подій і чудес, пагорби і стежки, які є невіддільною частиною ландшафту цього міста. У центрі Єрусалима знаходиться оточений старими стінами Старе Місто, в якому яскравий одяг, кольори і запахи збуджують уяву і створюють атмосферу, трохи відрізняється від тієї, яка панувала тут в давні часи. Торговці продають свій товар: від свіжих овочів до екзотичних килимів, діти носяться під ногами у жінок, які роблять свої щоденні покупки, релігійні євреї в своєму специфічному одязі поспішають на молитву.

Представники різних конфесій в рясах з капюшонами, паломники і туристи з усіх кінців світу утворюють строкату, яскравий і різноманітний натовп. Тут зосереджені надії і прагнення незліченної безлічі людей з усього світу. Для євреїв це – стіна Плачу (західна частина Храмової гори), для мусульман – мечеть Ель Акса (третя за значущістю святиня після Мекки і Медини), а для всіх християн - Скорботний Шлях (ВіаДолороза) і Храм Гробу Господнього. Модернізуючи інфраструктуру Старого міста, ізраїльська влада особливу увагу приділили ВіаДолороза. На відміну від інших вулиць, реконструкція яких здійснюється з використанням сучасних будівельних засобів, ВіаДолороза вимощена бруківкою, причому, бруківка покладена півколом в кожному місці, де зупинявся несе свій хрест Ісус. Більш того, для нової бруківки цієї вулиці використовувалися каміння, які були вилучені з археологічного шару епохи Христа. Саме за цими в стародавні часи зробив Ісус свій останній шлях. Невеликі каплиці відзначають кожен віху прямування Христа, але більшість з них відкрито тільки в післяобідній час, щоп'ятниці, коли францисканці здійснюють свою щотижневу процесію уздовж усієї ВіаДолороза. Кульмінацією цього шляху є власне місце поховання – Храм Гробу Господнього.[26]

На північний захід від Старого міста виникли нові райони, кожен зі своїми визначними пам'ятками, традиціями, релігіями та громадами.

У північно-західному напрямку розташовані квартали зі змішаним населенням, а також арабські райони, що відрізняються своєю історичними і культурними рисами.

А трохи далі, де низки будинків чергуються з вічнозеленими парками і скверами, розташований комплекс урядових установ – Кнесет, Музей Ізраїлю, Верховний суд, сучасні лікарні, гора Герцль, музей Яд-Вашем.

Тисячолітнє бурхливе життя породило архітектурний стиль, що нагадує бджолиний вулик: вдома, виліплює один до одного, з загальними стінами, крихітні скверики, що відокремлюють один квартал від іншого, вузькі вулички, базари з кіосками в скелястих нішах. Але варто вийти з цих тісних міських кварталів, як відкривається широка перспектива: чудовий краєвид на Храмову гору з Золотим куполом і мечеттю Аль-Акса, площею Стіни Плачу і широкими сходами в серці Єврейського кварталу. Серед пам'яток старовини, розташованих в околицях Єрусалиму, можна загадати такі єврейські пам'ятки, як гробницю Авесалома, печеру Йосафата, гробницю Захарії, а також святі для всіх християн місця: олійних гір, Монастир Хреста і багато іншого. Серед будівель, які уособлюють архітектурний стиль сучасного Єрусалиму, виділяються: комплекс на горі Скопус з Єврейським університетом, комплекс урядових будівель, Кнесет, Національний музей і будинок Верховного суду, Палац Соломона (головний раввинат Ізраїлю), Музей Ізраїлю і Храм Книги, Єрусалимський театр і т. д.

Там, де гори і пагорби розступаються, Єрусалим прикрашають вічнозелені сквери, квітучі бульвари, ботанічні сади, парки. До найбільших з них відносяться: Парк Незалежності в центрі міста, парк «Дзвін Свободи», гора Герцль, Біблійний зоопарк в Малха, ботанічні сади в Гиват-Рамі на горі Скопус.[62]

В Єрусалимі знаходиться величезна кількість музеїв і пам'яток, які приваблюють любителів пізнавального туризму. Тут, як правило, проводяться цікаві екскурсії.

У місті є прекрасні місця для дитячого і підліткового відпочинку: Музей наук ім. Блумфільд, Павільйон молоді в Музеї Ізраїлю, де організовані екскурсії, курси та майстерні для молоді, Музей країн Біблії, Музей природних наук, дитячий театр «Акарон», парки з дитячими атракціонами Сакер, Паамон і Дрор.

Також в Єрусалимі туристи можуть відвідати Біблійний зоопарк ім. Сімї Тиш, ботанічний сад в Гиват Рамі, Римську площа, Ізраїльську вежу, Інститут Храму, туристичну родзинку Єрусалима – Машину часу, розарій ім. Уола, гробницю царя Давида.

Крім екскурсій по місту численні місцеві організації пропонують туристам взяти участь в програмах і заходах, які зроблять більш яскравими враження від перебування в Єрусалимі:

- фольклорні ночі з хоровим співом та народними танцями організовує Християнська організація молоді;

- участь в археологічних розкопках добровольців організовує Управління охорони пам'яток старовини.

Єрусалим пропонує різноманітну програму культурних заходів – музичних, драматичних, танцювальних, художніх – на вулицях, в концертних залах і історичних місцях міста.[43]

Так як Єрусалим є одним з релігійних центрів світу, то найбільшого поширення тут отримав релігійний і паломницький туризм.

Єрусалим – це також чудове місце для проведення міжнародних зустрічей, форумів, конгресів, конференцій, ярмарків і виставок. «Міжнародний центр конгресів» Єрусалима користується великим авторитетом як усередині Ізраїлю, так і за кордоном.

Тель-Авів-Яффа– найбільше місто Ізраїлю і діловий центр країни. Старий Яффо, якому вже близько 3000 років, – один з найдавніших

середземноморських портів. Він сповнений чарівності старовини і середньовічної архітектури, східного колориту. Безліч художників має тут свої майстерні і проводять виставки. Гостей приваблює тінистий парк, звідки відкривається дивовижний вид на море і Тель-Авів, велика кількість ресторанів з першокласною рибною кухнею, маленькі магазинчики і сувенірні крамнички. Ринок Кармель в єменських кварталі – один з найбільших базарів під відкритим небом на Близькому Сході.

А поруч кипить енергією життя молодого (всього близько 100 років) і зростаючого Тель-Авіва. Місто, розкриває свої обійми морю, вражає сучасною архітектурою новітніх готелів, гордо височіють уздовж берега, довгою смугою золотавих піщаних пляжів, просторими площами і зеленими бульварами. Тель-Авів – це центр ізраїльської індустрії, торгівлі, фінансів, а також культури і спорту, моди і розваг. До послуг бажаючих театри і концертні зали, музеї та виставки, ресторани і кафе, магазини і нічні клуби, тому туристи мають величезні можливості добре провести вечір. Багато клубів, паби, дискотеки і музичні бари відкриті допізна. Привертає туристів і знаменита ізраїльська алмазна фабрика. Прогулянки пішки по вулицях цього міста доставляють гостям справжнє задоволення.[55]

Хайфа

Місто засноване в римську епоху, а в якості великого поселення існує з часів хрестових походів (XI - XII ст.). Головна визначна пам'ятка Хайфи –гора Кармель, на якій знаходиться існуючий з XIII в. католицький монастир кармелітів. Неподалік від монастиря височіти маяк «Стела Маріс» зі статуєю Мадонни над входом. На території так званих Перських садів розташований Бахайський храм, де покоються останки засновника цієї релігійної течії. Увага гостей привертають Музей Хайфи з багатими колекціями стародавнього і сучасного мистецтва, Музей японського народного мистецтва та інші музеї.

Невеликі історичні міста

Розташований на високому пагорбі БейтГуврін був одним з найбільших адміністративних центрів римського періоду. Археологами виявлено безліч будинків цього часу. Частина будинків відносяться до епохи хрестоносців. Недалеко від руїн перебувати гряда пагорбів з численними печерами, ймовірно, колишніми каменоломнями філістимлян. Багато печер в більш пізні часи використовувалися як церкви, про що свідчать вибиті на їх стінах візантійські і католицькі хрести. Трохи далі – руїни церкви Св. Анни (XII ст.) І печерні поховання III в. до н.е. – знамениті Сидонські гробниці.

У 28 км від Єрусалиму знаходиться Єрихон – одне з найдавніших міст світу: вік знайдених тут залишків кам'яних споруд становить не менше 10 тис. років. Згідно з біблійними переказами, саме звідси почалося завоювання землі ханської євреями, яких Мойсей вивів з єгипетського полону. На північ від розкопок стародавнього Єрихону знаходяться руїни палацу халіфа Дамаска (VIII ст. н.е.). На західній околиці Єрихона височіє Сорокаденна гора, або гора Спокуси, де постив випробовуваний Дияволом Христос. На її схилі розташований грецький монастир Спокуси, заснований в IV ст. н.е.

Масада – це могутня фортеця на вершині 300-метрової гори, недалеко від берега Мертвого моря. Фортеця була побудована за наказом Ірода Великого і стала одним з центрів боротьби ізраїльтян проти римської агресії в I в. н.е. Увагу туристів привертає триярусний висячий палац, що стоїть на краю прірви, де зберігся ряд кімнат, прикрашених мозаїкою і стінний розписом, а також господарські і житлові приміщення.[15]

У 55 км від Тель-Авіва, на узбережжі Середземного моря, розташований невелике курортне місто Ашкелон. У давнину він був одним з п'яти головних міст філістимлян. Після захоплення міста Олександром Македонським він перетворився в центр еллінської культури. Колишню велич міста збережено в описах Йосипа Флавія. Увага туристів приваблюють розкриті розкопками руїни древніх споруд, залишки візантійської церкви V-VI ст., Римські гробниці з фресками.[36]

Газа до 1967р. була єгипетським містом, а потім перейшла до Ізраїлю. У давнину це був важливий стратегічний і торговий місто і порт. За легендою, саме тут філістимляни осліпили біблійного героя Самсона, тут він і загинув, обрушивши на себе і ворогів склепіння залу.

Місто Рамла був заснований в 717 р н.е. як столиця Ерец-Ізраель і Сирії і пережив кілька періодів світанку і занепаду. Головною визначною пам'яткою тут є Біла Вежа - 30-метровий мінарет головної міської мечеті, побудованої в XIII в.

У IV ст. до н.е. на Середземноморському узбережжі утворився невеликий фінський порт –Кесарія. Пізніше римляни подарували це місто Іродові, який і створив тут гарне місто з фортецею. Протягом 500 років Кесарія була римською провінцією, пізніше стала центром християнської культури з великою бібліотекою. Все це було знищено персами, а потім арабами. Кесарією володіли хрестоносці – звідси ними був вивезений «Святий Грааль». Зараз Кесарія невелике курортне селище поруч з містом-музеєм, де можна побачити римський амфітеатр і акведук II ст. н.е., гігантські статуї візантійського періоду, залишки міста хрестоносців XII-XIII ст.

Акко– приморське місто з прекрасним природним гаванню, яка згадується ще в Біблії. Через свого стратегічного положення протягом багатьох століть місто було предметом політичних конфліктів і воєн. У 1191г. англійський король Річард Левове Серце відвоював місто у «невірних» і зробив його столицею держави хрестоносців. Увагу відвідувачів привертають добре збереглися пам'ятки старовини: велична мечеть, побудована в XVIII в. на руїнах храму хрестоносців, «місто хрестоносців» XII в. з Лицарським залом та іншими приміщеннями, де колись була штаб-квартира ордена госпіталів, турецькі лазні XVIII в.

У 7 км від Єрусалиму розташований БейтЛехем (Віфлеєм), де провів своє дитинство цар Давид, а в печері в центрі міста народився Христос. У IV ст. н.е. над цією печерою візантійської царицею Оленою був споруджений храм Різдва.

Цей храм за 16 століть не зазнав значних руйнувань. У Віфлеємі розташований грецький монастир, заснований в VI ст.

У місті Назареті Христос провів перші 30 років свого життя. Його будинок, на жаль, не зберігся, але є печера, до якої, як вважають, цей будинок був прибудований. Уже в III в. над цією печерою була зведена християнська церква. Нині височіє тут церква Благовіщення була побудована в XVII ст., як і інші християнські церкви міста.[30]

РОЗДІЛ III. Особливості розвитку туризму Ізраїлю

3.1. Основні види туризму

1. Релігійний туризм

Релігія пронизує всі сфери життя в стародавньому місті Єрусалимі – і не дивно, адже його не даремно називають Священним містом, однаково важливим і сакральним для величезного числа людей, які сповідують три основні світові релігії – іудаїзм, християнство та іслам. Жодне інше місто в світі не може похвалитися тим, що майже половина населення земної кулі шанує його як центральне місце в своїй системі релігійних координат.

Мільйони туристів приїжджають в Єрусалим як паломники, а безліч людей, які не є віруючими, роблять це через величезний історичний інтерес, який представляє це незрівнянне місто.

Розглянемо основні місця і деякі важливі відомості по кожній з релігій в Єрусалимі.

Центр релігійного життя – Єрусалим, Старе місто

Старе місто в Єрусалимі є тим самим, справжнім, старовинним містом Єршалаїмом, в маленьких кварталах якого знаходяться найважливіші місця, однаково вшановані в іудаїзмі, християнстві та ісламі. Чотири квартали Старого міста є квінтесенцією всіх туристичних турів Єрусалиму: Єврейський квартал, Християнський квартал, Вірменський квартал і Мусульманський квартал.[6]

Іудаїзм в Єрусалимі

Крім самого єврейського кварталу Старого міста, найважливішим місцем де сповідують іудаїзм є Західна стіна (вхід безкоштовний), разом з тунелями Західної стіни (за попереднім замовленням).

Тут можна відвідати такі синагоги в Єврейському кварталі Старого міста як синагога Хурва, комплекс з чотирьох сефардських синагог, а також синагога Ха-Арі.

До того ж, можна здійснити екскурсію по оборонних спорудах. Відразу за стінами Старого міста розкинувся дивовижне Місто Давида, в якому проведені археологічні розкопки виявили тунелі, що ведуть до Храмовій горі, екскурсії по яким включають і відео-презентації.

Іудейські свята

В іудаїзмі головними святами є РошХа-Шана / ЙомКіпур, Суккот, Світле свято Хануки, Песах (останні три святкуються тиждень). На додачу, є ще кілька релігійних і національних свята тривалістю день-два.[12]

Іудаїзм – святі місця поза Єрусалимом

Зовсім недалеко від Єрусалима, при Віфлеємі, знаходиться Могила Рахелі, також звана КеверРахель. Три міста, які вважаються важливими з релігійної точки зору - це Хеврон, Цфат і Тиберіас. Хеврон, що знаходиться на південь від Єрусалиму, пропонує одноденні тури, а Цфат, що знаходиться в 3 годинах їзди на північ від Єрусалиму, відмінно підходить для тихого проведення уїк-енду. Тиберіас, до якого їхати 2 години, відомий завдяки могилі Маймоніда (хоча більш популярні чудові міські пляжі) і горі Мерон, на якій розташована могила Шимона Бар-Йохая.

Християнство в Єрусалимі і Віфлеємі

Центральне становище Єрусалиму в християнстві ґрунтується на вірі, що Ісус жив, помер і воскрес в його околицях. Для людей, які вперше в Єрусалимі, буде справжнім шоком побачити на власні очі місця, де відбувалися євангельські події, наприклад, Хрестовий похід по ВіаДолороза. Що стосується питання місцезнаходження могили Ісуса, католики вважають таким Храм Гробу Господнього, а протестанти - Садову могилу.

Іншим важливим християнським місцем є сад Гетсиманський, який разом з церквою Всіх Націй, є місцем, де, згідно з переказами, Ісус зібрався зі своїми учнями в ніч свого арешту. До того ж, тут, згідно Православної церкви східного обряду, похована Марія Магдалена.[38]

До інших християнських місць Єрусалиму слід віднести біблійне село Ейн-Карем, де знаходиться церква Св.Іоанна Хрестителя.

Християнські свята

Найголовнішими християнськими святами є Різдво і Великдень, які святкуються тиждень, на які мільйони паломників збираються щороку.

Християнські місця поза Єрусалимом

Якщо Ви шукаєте тури по найголовнішим християнським місцях, то зверніть увагу на тури до Галілейського моря, церкви Блаженств, річці Йордан (зокрема, до місця хрещення Ісуса) і в Назарет. Також небезінтересні Капернаум, церква Св.Петра, базиліка Благовіщення і гора Табор.

Іслам в Єрусалимі

Слідом за Меккою і Медіною, Єрусалим вважається третім священним містом в ісламі, в значній мірі завдяки Куполу Скелі, звідки, за переказами, Мухаммед вознісся на небо. На тому ж самому місці стояв юдейський храм, тому цей клаптик землі має величезне політичне значення. Тут же і мечеть Аль-Акса, яку зазвичай відвідують одночасно з Куполом Скелі.

Для ознайомлення з дивовижним мистецтвом, нав'язаним релігією і ісламом, можна відвідати музей ісламського мистецтва ім.Л.А.Маєра в районі Катамон в західному Єрусалимі. Хоч даний музей і знаходиться в західній частині міста, більшість мусульманського населення Єрусалиму зосереджено в східній. У східному Єрусалимі майже всі говорять по-арабськи, багато хто знає іврит, деякі і англійську.

Мусульманські свята

Що стосується мусульманських свят, то серед них є такі як Мірадж (Нічне сходження Мухаммеда на небо), фестиваль в Рамадан –їх святкують мусульмани всього світу. З огляду на те, що мусульманський календар є місячним, для планування своєї поїздки потрібно звіритися з календарем на поточний рік. [38]

2. Медичний туризм

Медичний туризм в Ізраїлі в даний час є популярним напрямком в сфері охорони здоров'я та індустрії туризму цієї сонячної країни. Щорічно згідно зі статистикою на лікування в Ізраїль прибувають з-за кордону приблизно 30 тисяч пацієнтів, серед яких основну масу – близько 80% – складають онкологічні хворі.

Медичними туристами в Ізраїлі в основному є громадяни країн пострадянського простору – росіяни, українці, білоруси, литовці, жителі Східної Європи - болгари, румуни, поляки, а також йорданці і турки. Сьогодні при багатьох державних лікарнях і приватних клініках Ізраїлю діють відділи медичного туризму, допомагаючи пацієнтам з різних країн світу отримати необхідне їм лікування.

Кожен медичний центр Ізраїлю може надавати туристам з-за кордону медичні послуги. Вартість таких послуг для державних клінік встановлює Міністерство охорони здоров'я. Для іноземців розцінки на послуги приблизно наполовину вище, ніж для ізраїльтян, однак все одно вони залишаються в межах доступності. У порівнянні з цінами в країнах Європи і США на аналогічні медичні послуги ціни в Ізраїлі значно нижче при дуже високому рівні медицини. Цей фактор є багато в чому визначальним на користь медицини Ізраїлю з боку іноземних пацієнтів.[27]

Відділення Медичного туризму в Ізраїлі надають пацієнтам, які бажають отримати лікування, повний спектр послуг. Хворий відправляє в Центр заявку, на яку співробітники оперативно відповідають, уточнюють необхідну

інформацію, роблять цінову пропозицію, визначають перелік необхідних документів, призначають дату приїзду.

Пацієнт також може відправити історію своєї хвороби, результати досліджень та аналізів для вивчення лікарем. Це дозволить лікарям провести заочний консилиум, визначитися з приблизною методикою лікування і його приблизною вартістю. Згодом, зрозуміло, хворий пройде повну діагностику вже в клініці. У тому випадку, якщо діагноз підтвердиться, вартість лікування буде відповідати ціновій пропозиції, спрямованого пацієнтові. В іншому випадку, вона зміниться.

До кожного пацієнта після приїзду прикріплюється координатор, який володіє російською мовою, що допомагає хворому орієнтуватися в незнайомій для нього країні. При необхідності приїжджому організовується переліт, замовляються квитки, оформляються візи, знімається житло.

Одним з медичних центрів, що надають послуги медичного туризму, є GT Medical.

У цій країні лікування проводиться в усій областях медицини. Найбільших успіхів досягли лікарі в області онкології. Однак відділення кардіології, неврології, урології, гінекології та багато інших також отримали широкий розвиток і є одним з чільних місць в світі по виліковності.

Медичний туризм в Ізраїлі – це не тільки безпосередньо лікування. Це також можливість поєднати лікувальні та діагностичні заходи з туристичними. У комплекс послуг центрів, що надають медичні послуги закордонним пацієнтам, входить відвідування Єрусалиму. Пацієнти можуть доторкнутися до святинь, вдихнути частинку святого повітря і пройтися по святій землі. Крім того, перебуваючи на лікуванні в Ізраїлі, після його закінчення, ви можете відправитися на екскурсію в будь-яке місто цієї країни, відправитися на береги одного з трьох морів.[56]

3. Пляжний туризм

Переваги пляжного відпочинку в Ізраїлі полягають не тільки в можливості відпочити і насолодитися курортом, а також і оцінити унікальні особливості відразу декількох курортних зон. Територія Ізраїлю омивається відразу трьома морями – Червоним, Мертвим і Середземним, також на території країни знаходиться Тиверіадське озеро, зване озером Кінерет.

Оскільки в країні налічується кілька кліматичних зон, в будь-який час року туристи зможуть відпочити на пляжах Ізраїлю. Наприклад, найкращим часом для відвідування пляжів Червоного і Мертвого морів є весняні та осінні місяці, в цей час тут встановлюються теплі сонячні дні без сильної спеки. У літні місяці можна побувати на озері Кінерет і Середземному морі.

У той же час такі курорти як Ейлат відкриті для відвідування туристів цілий рік, де відпочиваючі насолоджуються купальним сезоном навіть в зимові місяці.[63]

Пляжі Середземного моря

Середземноморські пляжі в Ізраїлі є відмінним місцем для курортного відпочинку. Тут величезний вибір різних курортів, найбільш відомими є пляжі Тель-Авіва, Ашдода, Бат-Яма, Ашкелона, Нетанії і Герцлії. У цих містах до послуг туристів безліч фешенебельних готелів, ресторанів і, звичайно, облагороджених піщаних пляжів.

Місто Хайфа запам'ятовується відпочиваючим надовго завдяки незабутньому відпочинку і вражень. Тут чудова природа, доглянуті пляжі, багатий підводний світ і безліч пам'яток.

Пляжна зона в Тель-Авіві представлена поділом на ділянки, деякі з яких відрізняються певними видами відпочинку. Наприклад, пляж Нордау є місцем відпочинку ортодоксальних ізраїльтян – тут прийнято, щоб чоловіки і жінки відпочивали окремо. Жінки можуть відвідувати пляж по вівторках, четвергах і неділях, а чоловіки по понеділках, середах і п'ятницях.

На пляжі Ацмаут більшість відпочиваючих є представниками нетрадиційної сексуальної орієнтації.

Пляж Гордон приваблює любителів спорту і активного відпочинку, тут грають в волейбол, пляжний теніс та інші спортивні ігри. Пляж відомий своїм відкритим басейном, наповненим морською водою.

На пляжі Герцлія воліють відпочивати серфінгісти. А пляж Єрусалим привертає як сімейних жителів Тель-Авіва, так і велике число гостей міста. Тут відвідувачі можуть смачно поїсти в рибному ресторані, пограти у волейбол. Цей безкоштовний пляж працює цілий рік.[29]

Пляжний відпочинок на Червоному морі

Відпустка на Червоному морі є справжньою знахідкою для любителів активного відпочинку. Найбільш відомий і популярний серед туристів і відпочиваючих місто Ейлат. Цей курорт дозволяє не тільки розслабившись відпочити на пляжі, але і зайнятися такими видами спорту, як спортивна риболовля, віндсерфінг, дайвінг і т. д.

Вода в затоці не буває холодніше 22 С, що дозволяє цілий рік занурюватися з аквалангом. Підводний світ відрізняється розкішними підводними пейзажами, різноманітної морською живністю і чарівними кораловими рифами, які знаходяться неподалік від берега. Вода уздовж узбережжя Ейлата особливо прозора. З 1966 узбережжі курорту віднесено до числа оберігаються природних заповідників.

Місто Ейлат знаходиться в оточенні гір, тому в цій місцевості практично ніколи не буває холодних вітрів, курорт відрізняється сприятливим кліматом. Завдяки сонячній погоді, наявності красивих оазисів, коралових рифів і різних розваг, це місто залучає велику кількість туристів і відпочиваючих.

В Ейлаті 359 днів в році стоїть сонячна погода. Курорт відрізняється самим сухим кліматом навіть серед інших міст Ізраїлю. У літні місяці

температура тут може досягати 45 градусів, а середня вологість повітря знаходиться на рівні 25%. Завдяки погодним умовам місто відноситься до числа найбільш відомих курортів з іноземними та ізраїльськими туристами, які вважають за краще бувати тут в зимовий час.

Пляжний відпочинок на Мертвому морі

Головною особливістю Мертвого моря є великий вміст солей у воді, а в лікувальних грязях містяться корисні мінеральні речовини, які надають сприятливий вплив на шкіру і організм, а також дозволяють позбутися від деяких захворювань.[65]

На пляжах Мертвого моря можна перебувати необмежену кількість часу, тоді як купання в морі має бути дозованим – не більше 2-3 разів протягом доби з тривалістю, що не перевищує 20 хвилин. По виходу з моря обов'язково потрібно відвідати душ, щоб змити надлишки солі з поверхні шкіри.

Найвідомішим місцем відпочинку недалеко від Мертвого моря можна вважати оазис-заповідник Ейн-Геді. Тут для туристів є можливість відпочити на пляжі, помилуватися мальовничим водоспадом, відвідати ботанічний сад або викупатися в басейні з теплою солоною водою, насиченою мінералами.

4. Оздоровчий туризм

Незмінною популярністю серед туристів користуються оздоровчі тури в Ізраїль. Поправити здоров'я, привести до ладу нерви, скинути втому, підвищити життєвий тонус приїжджають саме сюди. Особливо поширений оздоровчий відпочинок на Мертвому морі. Ця феноменальна цілюща водойма містить корисні мінерали і солі, які надають сприятливий вплив на здоров'я людини, а цілюще морське повітря з високим вмістом кисню, проникаючи в кожну клітинку організму, наповнює його енергією і силою.

Тут лікують:

- різні шкірні захворювання;

- хвороби суглобів (в тому числі і наслідки спортивних травм);
- порушення нервової системи;
- захворювання ендокринної системи;
- деякі форми алергій;
- захворювання статевої сфери;
- захворювання дихальних шляхів.

Крім того, тут підвищується опірність організму різним простудним захворюванням, відбувається процес омолодження шкіри, зникає хронічна втома, і як результат – повертається життєва активність. Зауважте, для цього зовсім не обов'язково звертатися в строгі, що лякають медичні установи, варто лише звернути свою пильну увагу на курорти Ізраїлю. Оздоровлення під відкритим небом на ніжному піщаному пляжі під променями ласкавого сонця.[52]

Мертве море

Як стверджує статистика з міжнародного туризму, тисячі мандрівників відправляються в знамениті лікувальні тури до Ізраїлю в надії на оздоровлення саме в водах Мертвого моря.

Пляж Мінерал

Громадський пляж з найчистішим берегом з солі і дрібної гальки і сірководневим басейном, температура якого дорівнює 39 градусам. Пляж відомий значними запасами лікувальної грязі Мертвого моря,

Пляж Неві Мідбар

Воістину оазис пустелі. Доглянутий пляж, який не залишить байдужим нікого. Відмінно обладнані місця для відпочинку, а прямо під ногами – унікальна лікувальна грязь. Справжній райський куточок доступний і на землі: тут панує гармонія і спокій.

Ейн-Бокек

Місто-курорт на західному узбережжі Мертвого моря. Ейн-Бокек є єдиний оздоровчий центр. Тут ви знайдете SPA-салони, лікувальні клініки і центри з найсучаснішим медичним обладнанням, облаштовані пляжі. Тут же протікає струмок Нахаль-Бокек, збагачений селеном, відомим всім як дієвий антиоксидант.

Арад

Цей затишний сучасний містечко славиться сухим гірським кліматом. Завдяки цій природній особливості, тут успішно лікують різні захворювання дихальної системи. Крім того, весь Арад буквально просочений фантастичною атмосферою умиротворення, що, безумовно, позитивно позначиться на вашому внутрішньому стані і спокої.

Термальні джерела

ХамейТверія

На території міста Тверія розташовані 17 джерел, що містять близько 100 натуральних мінералів. Дивовижні лікувальні властивості цих джерел були виявлені ще в стародавні століття. Ухвалення оздоровчих ванн популярно в будь-який час року. Приблизна температура води становить близько 39 градусів.

Хамат-Гадер

Тут знаходяться 5 гарячих сірководневих джерел, терапевтичні властивості яких набули широкої популярності за часів давньоримської імперії. Постійна температура джерел дорівнює 42 градусам. Крім того, вода оновлюється кожні 4 години, що забезпечує її кришталеву чистоту і свіжість.

ХамейГааш

По-справжньому райське місце. Тут можна відсторонитися від міської суєти і зайнятися самоспогляданням. І допоможуть у цьому слабосульфідні мінеральні води ХамейГааш.

Відпочинок та оздоровлення в Ізраїлі мають дуже важливу, навіть виняткову особливість: вони нерозривні. Там де відпочинок – там і оздоровлення, і навпаки. В Ізраїлі цілюще все: вода, повітря, земля. І зовсім неважливо, яке затишне містечко Ізраїлю ви віддасте перевагу для подорожі.

Максимальний ефект і користь

Виділити якийсь певний сезон для відпочинку в Ізраїлі практично неможливо. Неймовірно, але це факт. Вся справа в тому, що оздоровчі курорти Ізраїлю користуються популярністю круглий рік. Це обумовлено унікальними кліматичними умовами цієї країни. І потім, особливості здоров'я і стану організму не завжди дозволяють вгадати відпустку до певного часу. Тим і хороший Ізраїль, що сюди можна відправитися на перший поклик тіла і душі. Що стосується пляжного відпочинку, то найсприятливішими місяцями для нього вважаються вересень, жовтень, квітень і травень. Оптимальна температура повітря, мінімальна кількість опадів, прогріте море зроблять перебування в Ізраїлі максимально комфортним і незабутнім.[44]

А ось ціни на лікування та проживання в Ізраїлі, незважаючи на величезний попит і унікальність курортів, залишаються доступними для звичайних туристів. Укупі з високим рівнем сервісу і дивним ефектом оздоровлення, відпочинок в Ізраїлі стане невичерпним джерелом насолоди і розслаблення.

5. Інші види туризму

Спортивний туризм має велике значення для економіки країни. Ізраїль, у якому відбувається багато спортивних подій місцевого й міжнародного значення, приваблює спортсменів та вболівальників з усього світу. Найбільш популярні види спорту в країні – баскетбол, футбол, дзюдо, теніс, віндсерфінг. Найважливіші спортивні об'єкти Ізраїлю – Ейлат (славиться кораловими рифами для занять підводним плаванням); Кейсарія й Гааш (майданчики для гольфу); на Хермон приїжджають узимку покататися на гірських лижах; у тель-авівському районі ЯдЕліягу проводять найважливіші баскетбольні матчі; у

Рамата-Шароні обладнано чудові тенісні майданчики; на стадіоні в Рамат Гані проводять матчі за участі кращих футбольних команд світу, на морі відбуваються змагання яхтсменів і віндсерфінгістів; у пустелі Негев улаштовуються змагання з орієнтування на позашляховиках. Найважливіша спортивна подія в Ізраїлі для спортсменів-євреїв з усього світу – Маккабіада, що проводиться раз на чотири роки.

Сільський туризм Ізраїлю – галузь, яка швидко розвивається. Зараз у країні пропонується понад 8 тис. одиниць житла, крім того, ще близько 3 тис. кімнат у пансіонатах, кібуцах і мошавах, що розміщені в сільській місцевості. 75 % одиниць відпочинку розміщені на півночі Ізраїлю у зв'язку з природними перевагами цього району (прохолодний клімат, безліч водних джерел, багата рослинність). 15 % одиниць – на півдні країни. Сільський туризм став істотним компонентом економіки периферійних районів, частково поповнюючи зниження доходів від сільськогосподарської діяльності.

Ізраїль – одна з небагатьох країн світу, де швидкими темпами розвивається діловий туризм. Тут відбувається безліч великих виставок, які представляють національні й світові інформаційні та комп'ютерні технології, а також розробки у сфері оборони, медицини, сільського господарства тощо. Приймаючи щорічно велику кількість бізнес-туристів, туристична індустрія Ізраїлю надає послуги світового класу.[17]

3.2. Сучасний стан туризму і перспективи розвитку

Туристична індустрія Ізраїлю відзначається розвиненою інфраструктурою, високим рівнем обслуговування, ретельно продуманою культурною програмою та індивідуальним підходом до кожного. Сьогодні Ізраїль пропонує туристам з усього світу і сонячні пляжі, і мальовничі коралові рифи, і можливість побачити культурні, історичні та релігійні пам'ятки. Тому в країні розвинені різні види туризму, найпопулярнішими з яких є релігійний, курортно-пляжний, медичний, лікувально-оздоровчий, культурно-пізнавальний, спортивний, агротуризм, бізнес-туризм.

Релігійний туризм Ізраїлю – один із найпопулярніших видів серед туристів, насамперед із країн Східної Європи та Африки. Ізраїль особливо цікавий для туристів паломницькими місцями. Найбільшу їх кількість сконцентровано в самому місті Єрусалим – світовому центрі трьох релігій: християнства, ісламу та іудаїзму. Подорожуючи Єрусалимом, паломники відвідують місця, пов'язані з останніми днями земного життя Ісуса Христа. Вони бувають у Гефсиманському саду, де після зрадницького поцілунку Іуди був схоплений Ісус, приходять на гору Сіон, де Господь здійснив з учнями останню трапезу та встановив таїнство Євхаристії. Протягом найголовнішим паломницьким маршрутом міста є «Віа Долороза» – Скорботний шлях, яким Спаситель під важкістю хреста піднімався на Голгофу. Найбільш священним в сього християнського світу – храм Гробу Господнього (Голгофа, Камінь помазання, Кувуклія та інші святині храму). У місті також наявні Маслична гора, церква Вознесіння з її каплицею; Гефсиманський сад (храм Страстей Господніх – «Церква Усіх Націй», гробниця Божої Матері); гора Сіон й інші святині.

На території Ізраїлю спостерігаємо значну концентрацію християнських паломницьких об'єктів. Зокрема, найбільшими паломницькими центрами на території країни є Вифлеєм, Поле Пастушків, Назарет, Табха, Хеврон, Капернаум, Тель-Авів (Яффо), Кесарія, Хайфа, Ейн Карем, гора Фавор, гора Спокус, річка Йордан та багато інших християнських святинь. [20]

Медичний туризм в Ізраїлі можна назвати найбільш зручним і практичним видом туризму, адже він поєднує в собі як лікування, так і відпочинок. Ізраїль уже багато років вважається світовим лідером охорони здоров'я й медичного туризму. За високої якості медичних послуг медицина Ізраїлю має нижчу вартість. Лікування в Ізраїлі десь на 60–70 % дешевше, ніж, наприклад, у США або у Великобританії. Багато хто їде в Ізраїль для того, щоб пройти конкретне лікування, хтось для того, щоб зробити діагностику й повне

обстеження, хтось із туристів проходить оздоровчий курс. Найчастіше в клініки звертаються з такими захворюваннями, онкологія, кардіологія, нейрохірургія, пластична хірургія, репродуктивна медицина. Найбільше пацієнтів можуть прийняти такі ізраїльські клініки, як Шиба (1700 місць), Ассута (1500), Іліхов і Хадасса (1300). Найбільше хірургічних операцій за рік проводять в Ассуті (98 000), Бейлінсоні (36 600), Шибі, Ілліхові (31 000)

Розуміючи величезний потенціал туристичної галузі, уряд Ізраїлю розробляє й упроваджує зважену туристичну політику для все більшого залучення туристів у країну. Туристична політика й напрями розвитку туристичної сфери в країні визначаються Міністерством туризму. Основною метою Міністерства є приваблення зарубіжних гостей в країну. Для цього при Міністерстві створено Державну компанію з туризму, яка забезпечує маркетинг і рекламу, професійне навчання персоналу, контроль діяльності готелів тощо. Друге за важливістю завдання Міністерства – розвиток внутрішнього туризму, тобто заохочення ізраїльтян до відпочинку в межах країни. На сьогодні Міністерство та підконтрольні йому органи розробляють нові й підтримують уже функціонуючі програми щодо розвитку туризму в Ізраїлі. Державною туристичною агенцією Ізраїлю розроблено низку національних і регіональних програм популяризації відпочинку в країні. До програм національного рівня відносять «Тренер Ізраїлю», що спрямовується на підвищення конкурентоспроможності цих туристичних дестинацій на світовому туристичному ринку; «Морська», яка зосереджується на питаннях організації рекреації й туризму в районі Мертвого моря; Програма розвитку священних місць. Крім того, в Ізраїлі реалізовується низка програм регіонального рівня, спрямованих на економічний розвиток Єрусалиму, регіону Мертвого моря, розвиток гольф-туризму на територіях Ейлату, ТельАвіву, Мертвого моря, Тверії, Хадеру, розвиток інфраструктури різних велотрас у районі міст Галілея й Негева.[54]

Останнім часом Ізраїль демонструє швидкі темпи розвитку туризму, про що свідчить зростання туристичних потоків і збільшення доходів від туризму. Найбільша кількість туристів приїжджає до Ізраїлю зі США, Росії, Франції, Німеччини, Великобританії, України та Італії. Більшість іноземних туристів – християни й іудеї. Тому найпопулярнішим видом туризму залишається релігійно-паломницький. В останні роки швидкими темпами в Ізраїлі розвиваються такі види туризму, як медичний, культурно-пізнавальний, курортно-пляжний, спортивний, сільський, діловий та ін. Цьому сприяє ефективна туристична політика, яка визначається Міністерством туризму Ізраїлю. Тому перспективи подальших досліджень пов'язані з вивченням й аналізом результатів упровадження національних і регіональних програм розвитку туризму в країні.[16]

Однак, незважаючи на позитивні сторони організації туризму, в Ізраїлі існує низка проблем суто політичного характеру. Зокрема, у зв'язку з постійною політичною напругою та підвищеними заходами безпеки, поліцейські активно практикують перевірки особистих речей громадян при вході в торговельні центри, організації, банки й у місцях скупчення людей. Туристам і паломникам потрібно чітко виконувати вимоги представників правоохоронних органів Ізраїлю, а також служб безпеки в аеропортах, установах та інших громадських місцях країни. Обов'язковою вимогою владних структур є наявність при собі паспорта. Туристам рекомендується, за можливості, утримуватися від відвідання заходів із масовим скупченням людей. Туристи, котрі побували в Ізраїлі, зауважують, що тут усе дорожче, ніж в інших сусідніх туристичних країнах: і готелі, і трансфери, і їжа, і екскурсії – загалом усе. Відпочивати в Ізраїлі – дороге задоволення. Звіт Світового економічного форуму про дорожнечу відпочинку в 141 країні світу поставив Ізраїль на 72-ге місце у світовому рейтингу. За вартістю номерів у готелях Ізраїль перебуває на 84-му місці, за якістю транспортної мережі – на 92-му, за частотою терористичних інцидентів (за збільшенням) – на 126-му, за рівнем цін на бензин – на 127-му.

Найважливіші завдання, які ставить перед собою Міністерство по туризму Ізраїлю, полягають у розвитку туристичної інфраструктури та активної допомоги підприємцям, які прагнуть вкласти кошти в туристичний бізнес. В даний час виділяються кошти і на розвиток туристичних визначних пам'яток. Наприклад, у 2018 році на дані захід був спрямований 25 млн. дол. США.

Так підприємці, що займаються будівництвом в найбільш відвідуваному місті Ізраїлю Єрусалимі, мають право на отримання особливого гранту на суму, що становить до 28% інвестицій.[48]

Готельний бізнес Ізраїлю в даний час складають 340 готелів, номерний фонд яких 47900. Але все частіше багато туристів віддають перевагу приватним апартаментам або молодіжним готелям, через високу вартість ізраїльських готелів. Жорсткі вимоги в сфері обслуговування туристів з боку держави є однією з причин дорожнечі ізраїльських готелів.

В даний час Міністерство з туризму Ізраїлю вже підготував проект мер, які повинні сприяти зниженню цін. Наприклад, переоцінка готелів. Міжнародним експертами по більш ніж 250 критеріями. Дана міра дозволить пропорційно регулювати вартість розміщення в залежності від класу готелю.

Також з метою зниження вартості відпочинку, Ізраїль підписав угоду з Європейським Союзом про «відкрите небо». Дана угода дозволило зняти обмеження польотів між Ізраїлем і Європою.[43]

Основні пріоритети уряду Ізраїлю з розширення туристичної галузі в даний момент пов'язані з розвитком інфраструктури рекреаційної зони Метрового моря. Інвестиції, які будуть витрачені на даний проект протягом 5 років, можуть скласти 250 млн. євро. У списку пріоритетів також знаходяться такі курорти Червоного моря, як Ейлат. Його позиціонують як унікальний модернізоване місто з сучасною туристичною інфраструктурою, в якому можна

поєднувати проживання в комфортабельних умовах, пляжний відпочинок і участь в різноманітних культурних програмах.

Але варто відзначити і негативні заходи, які плануються до прийняття урядом Ізраїлю. До них відноситься можливість скасування звільнення від сплати 17% ПДВ за проживання в готелях і оренду автомобілів. Дана міра може привести до того, що Ізраїль стане однією з найдорожчих країн для туристів. У 2019 р за даними з звіту Всесвітнього економічного форуму, Ізраїль став 133 з 140 країн за вартістю відпочинку. Введення ПДВ призведе до збільшення вартості відпочинку в Ізраїлі на 7%. Ці фактори ставлять під сумнів перспективи позитивної динамки розвитку галузі.

Зростає роль Ізраїлю як міжнародного центру медичного туризму. За оцінками уряду Ізраїлю, щорічно з метою лікування в Ізраїль приїжджає від 30 тис. осіб, з яких близько половини є громадянами СНД. [46]

У висновку хотілося б відзначити, що вдосконалення туристичної галузі сприятиме зростанню і інших секторів економіки, таких як будівництво, транспорт, торгівля. Розширюється освітній сектор, тому що для іноземних туристів важливим фактором при виборі для відпочинку зарубіжної країни є рівень сервісу. Країна з високим рівнем розвитку туристичного сектора є привабливим об'єктом для великих інвесторів, причому як для внутрішніх, так і зарубіжних.

Туристична індустрія Ізраїлю завжди славилася розвиненою інфраструктурою, висококласним обслуговуванням, ретельно продуманою культурною програмою та індивідуальним підходом до кожного. Сьогодні Ізраїль може запропонувати туристам з усього світу і сонячні пляжі, і барвисті коралові рифи, і можливість побачити культурні та історичні пам'ятники. Ніхто не залишиться без уваги: ані шанувальники екстремального туризму, ні любителі усамітнення на лоні природи.

Висновки

У світовому масштабі рекреація і туризм, безумовно, займає сьогодні значне місце серед галузей зовнішньоекономічної орієнтації, виконує найважливіші функції міждержавних обмінів, налагодження торговельно-економічних і ділових контактів. Експортуючи специфічні рекреаційно-туристичні послуги, держави нарощують свій експортний потенціал, що сприяє зростанню валютних надходжень, збільшенню податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів тощо. За допомогою туризму постійно відбувається перекачування капіталу з економічно розвинутих країн у ті, що розвиваються. Таким чином, туризм належить до найбільш ефективних індустріальних комплексів, якими не можна нехтувати, особливо при розв'язанні проблем виходу економіки з кризи за рахунок її структурної перебудови.

Розвиток конкурентоспроможного ринку міжнародних туристичних послуг потребує забезпечення ефективності функціонування галузі. Це означає використання системи наявних природних та надбаних ресурсів, можливостей, досвіду, технологій, яка дає змогу надавати послуги конкурентоспроможного характеру. Треба відзначити, що ефективність туристичного бізнесу слід розглядати у поєднанні двох її складових: економічної та соціальної.

Ця країна приваблива для багатьох самих вибагливих туристів, але тривале палестино-ізраїльське протистояння наносить дуже значну шкоду туристичній галузі та розвитку туризму в цілому. Ізраїль може похвалитися цілком заслуженою цілорічної популярністю: одні їдуть сюди занурюватися в давню історію, інші – поправляти розхитані нерви на цілющих просторах Мертвого моря, треті – занурюватися в загальний наркоз на операційних столах кращих лікарів, четверті – знову-таки занурюватися, але вже в Червоному морі, з аквалангом, п'яті – проводити відпустку на пляжі, нічого не роблячи. Також, молодь нерідко відправляється в Ізраїль ще й для того, щоб як слід відтягнутися на чадних вечірках в тутешніх нічних клубах в ритмах модної музики і клубах ароматного диму.

Ізраїль – прекрасне місце для відпочинку. Звичайно, найбільш поширеним з видів туризму є паломництво і релігійний туризм. Щорічно сотні тисяч паломників трьох світових конфесій (іудаїзм, християнство, іслам) прибувають сюди, щоб вклонитися своїм святиням. За оцінками ізраїльських фахівців, понад 20% закордонних гостей відвідують країну в релігійних справах або з метою паломництва. Також широке поширення тут отримав лікувальний туризм, завдяки такому унікальному джерелу, як Мертве море. Велика кількість музеїв і пам'яток, унікальні природні умови привертають людей, що віддають перевагу екскурсійний туризм. Створені тут умови для любителів спортивного і пригодницького туризму. Таким чином, кожна людина в Ізраїлі знайде щось для себе. Саме, тому Ізраїль є дуже привабливим для туризму напрямком.

Головний висновок можна зробити такий, що велику роль у розвитку туристичної галузі відіграють та багата історико-культурна спадщина, що залишилась Ізраїлю від багатьох культур, а також вмiле використання інвестицій для розвитку рекреаційних ресурсів країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Александрова А.Ю. Міжнародний туризм. Підручник - М.: Аспект Пресс, 2002.
2. Алес Н.В., Хорев Б.С. Економічна і соціальна географія світу (загальний огляд). - М.: Гароарікі, 2001. - 968с.
3. Альошкіна Е. «Єрусалим Різдво на Святій землі» // «Час для Вас» № 53`2004
4. Альошкіна Е. «Єрусалим Різдво на Святій землі» // «Час для Вас» № 53`2004
5. Барановський О. Ізраїль на конгресі з медичного туризму// Турбізнес - № 3 - 2011.
6. Бершадський Т. Економічна и соціальна географія світу: 10 клас. - Тернопіль: Підручник & посібник, 2003. - 294с.
7. Весь світ: Країни. Прапори. Герби: Енциклопедичний довідник - Мн: Харвест, 1999. С.204-209.
8. Весь світ: Країни. Прапори. Герби: Енциклопедичний довідник - Мн: Харвест, 1999. С.204-209.
9. Вишинська Е. «5 місць в Ейлаті, де ви знайдете все, що побажаєте» // «Вояж і відпочинок» №10`2003.- С.104-106
10. Вишинська Е. «5 місць в Ейлаті, де ви знайдете все, що побажаєте» // «Вояж і відпочинок» №10`2003.- С.104-106
11. Вітковський О.В. Географія промисловості зарубіжних країн .: Учеб.пособие. - М.: Изд-во Моск. ун.та, 1997. - 116с.
12. Воскресенський В.Ю. Міжнародний туризм - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2006.
13. Глушко О.О., Сазикін А.М. Географія туризму - Владивосток, Видавництво Далекосхідного університету, 2002.
14. Гуревич І. Мертве море чекає рішення ізраїльського міністра// Вільний вітер - № 7 - 2011.
15. Дементьєв С.А. Ярмарок туризму в Тель-Авіві: бойкот Туреччини триває// Турбізнес - № 2 - 2011.

- 16.Дмітровський Ю.Д. Туристські райони світу: Учеб. посібник. - Див, 2000. р> 8. Ільїна Е.Н. Основи туристської діяльності - М.: Радянський спорт, 2001.
- 17.Ізраїль. Географічний довідник.- Єрусалим: Гешарим, 1992
- 18.Ізраїль. Географічний довідник.- Єрусалим: Гешарим, 1992
- 19.Ізраїль. Довідник-путеводитель.- Ростов н / Д: вид-во «Фенікс», 2000..
- 20.Ізраїль. Кишенькова енциклопедія // Крюков А.А.- М .: ВД «Мураха - Гайд», 2001
- 21.Ізраїль. Кишенькова енциклопедія // Крюков А.А.- М .: ВД «Мураха - Гайд», 2001
- 22.Квартальнов В.А. Іноземний туризм. - М.: Фінанси і статистика, 1999. р>
- 23.Квартальнов В.А., Зорін В.І. Економіка туризму. - М.: Фінанси і статистика, 2002.
- 24.Киричук К. Ізраїль розраховує на подвоєння числа українських туристів у 2012 році// Турбізнес - № 11 - 2010.
- 25.Країни і народи (науково-популярне географо-етнографіч. Видання в 20 томах): Зарубіжна Азія. Загальний огляд Південно-Західна Азія.- М. Думка, 1979.- С. 354-367
- 26.Країни і народи (науково-популярне географо-етнографіч. Видання в 20 томах): Зарубіжна Азія. Загальний огляд Південно-Західна Азія.- М. Думка, 1979.- С. 354-367
- 27.Країни світу. Довідник для ерудитів і мандрівників. За заг. ред. Шамхалова Ф.І. - Харків, Книжковий клуб Сімейного дозвілля, 2005
- 28.Країни світу. Факти і цифри // Єрусалимський Г.Б., Фомічов Д.А.- С-Пб .: Норинт, 2000.
- 29.Країни світу. Факти і цифри // Єрусалимський Г.Б., Фомічов Д.А.- С-Пб .: Норинт, 2000.
- 30.Країни, народи, цивілізації: енциклопедія // гл. ред. Аксьонова М.Д.- М .: Аванта +, 2001. С.276-285

31. Країни, народи, цивілізації: енциклопедія // гл. ред. Аксьонова М.Д.- М .: Аванта +, 2001. С.276-285
32. Максаковский В.П. Географічна картина світу: У 2 кн. Кн. II: Регіональна характеристика міра.- М .: Дрофа, 2004. С.140
33. Максаковский В.П. Географічна картина світу: У 2 кн. Кн. II: Регіональна характеристика міра.- М .: Дрофа, 2004. С.140
34. Моїсеєва Н.К. Маркетинг і турбизнес. Підручник - М., Фінанси і статистика, 2009.
35. Народи і релігії світу: Енциклопедія // гл. ред. Тишков В.А. М .: наук. вид-во «Велика російська енциклопедія», 1999.- С. 168-169
36. Народи і релігії світу: Енциклопедія // гл. ред. Тишков В.А. М .: наук. вид-во «Велика російська енциклопедія», 1999.- С. 168-169
37. Організація туризму: Учеб. посібник для студентів вузів за фахом В«Економіка і упр. соц.-культур. сферою В»/ А.П. Дурович, Н.І. Кабушкин, Т.М. Сергєєва та ін; Під ред. Н.І. Кабушкин і А.П. Дурович. - Мн.: Нове знання, 2003.
38. Похлебкін В.В. Національні кухні народів міра.- М .: Агропромиздат, 1990.- с.567
39. Похлебкін В.В. Національні кухні народів міра.- М .: Агропромиздат, 1990.- с.567
40. Правові та організаційні аспекти участі держави в розвитку туризму. Проблеми і перспективи: Автореф. дис. канд. юрид. наук/Шендрикова А.І. - К: Нева, 2000.
41. Путівник по Ізраїлю // Фінкель Я.- Єрусалим: вид-во «Мадре», 1989.- С.3-5
42. Путівник по Ізраїлю // Фінкель Я.- Єрусалим: вид-во «Мадре», 1989.- С.3-5
43. Рогач П.І., Косяков Н.Є., Гаркава В.Г., Лук'янчик С.В. Країнознавство - Мн.: БГЕУ, 2003.

44. Романов А.А., Саакянц Р.Г. Географія туризму: навчальний посібник - М.: Радянський спорт, 2002.
45. Романов А.А., Саакянц Р.Г. Географія туризму: Навчальний посібник М.: Радянський спорт, 2002.- С.288-302
46. Романов А.А., Саакянц Р.Г. Географія туризму: Навчальний посібник М.: Радянський спорт, 2002.- С.288-302
47. Сенін В.С. Організація міжнародного туризму: Підручник. - М.: ФиС, 2000.
48. Стомахин І. «Жива історія Мертвого моря» // «Вояж і відпочинок» №12`2003-1`2004.- С.40-44
49. Стомахин І. «Жива історія Мертвого моря» // «Вояж і відпочинок» №12`2003-1`2004.- С.40-44
50. Чудновський А.Д. Готельний і туристичний бізнес: Підручник. - М.: ЕКМОС, 2004.
51. Шматків А.С., Джаладян Ю.А. Основи туризму. Підручник для вузів - М., КноРус, 2008.
52. Географія світового господарства // Під ред. Б.М. Зіміна: У 2 ч. - К.: Ін-т географії РАН, 1992. - Ч. 1,2.
53. Голіков А.П., Олійник Я.Б., Степаненко А.В. Вступ до економічної та соціальної географії. - К.: Либідь, 1997. - 318с.
54. Голіков А.П., Черномаз П.О., Козакова Н.А. Словник-довідник Суспільно-географічних термінів. - Харків, 2001. - 48с.
55. Економічна и соціальна географія світу / За ред. Б.П. Яценка, - К.: Артек, 1997. - 246с.
56. Економічна и соціальна географія світу // За ред. С. Кузика. - Львів: Світ, 2002. - 670с.
57. Загородній В., Романова В., Ліненко О., Гринюк Г. Економічна и соціальна географія світу: 10 клас. - Запоріжжя: Просвіта, 2003. - 239с.
58. Злупко С. М., Токарський Т. Б. Україна та Ізраїль: зайнятість и соціальний захист населення. - Львів: Вільна Україна, 1999.

59. Комаров М.Г. Інфраструктура регіонів світу. - С-Пб .: 2000. - 347с.
60. Липец Ю.Г., Пуляркін В.А., Шліхтер С.Б. Географія світового господарства. - М .: ВЛАДОС, 1999. - 400с.
61. Любимов І.М. Загальна політична, економічна і соціальна географія. - М .: Геліос АРВ, 2001. - 335с.
62. Максаковский В. П. Географічна картина світу .: В 2 ч. - Ярославль: Добро, 1995. - Ч. 1, 2.
63. Мала енциклопедія країн / Сиротенко Н.Г., Мендель В.А. - Харків, 2001. - 720с.
64. Мироненко Н.С. Введення в географію світового господарства. - М .: Изд-во на Люсінівська, 1995. - 243с.
65. Постіндустріальне розвиток капіталістичних країн // Під ред. Б.Н.Зіміна, К.Б. Шліхера. - М .: Наука, 1993. - 325с.
66. Ростов Є.Ф. Економіка стран світу. Довідник. - К .: НВП Картографія, 1998. - 383с.
67. Сюткін С. Економічна и соціальна географія. Зарубіжні країни. - Суми: 2003. - 245с.
68. Економічна географія капіталістичних і країн, що розвиваються: Учеб .// Під ред. В.В. Вольського та ін. - М .: Изд-во Моск. ун-ту, 1986